

۲ آب رفتن مخالفان دولت
بررسی تجمعات کم تعداد اصولگرایان

۷ قربانیان بحران اقتصادی
افزایش اجاره بها چگونه علیه فقرا عمل می کند؟

عصبانگر زمانه
درباره فروغ فرخزاد و زمانه او

در جست و جوی آزادی

درباره جایگاه فکری عزت الله فولادوند

یادداشت روز

سیاست زدایی از سبک زندگی

نباید سبک زندگی

به میدان نبرد رقابت های سیاسی تبدیل شود

قادر باستانی تبریزی
روزنامه نگار

مسئله سبک زندگی در جمهوری اسلامی به اشتباه و طی فرآیندی پیچیده، دلالت های سیاسی یافته و نظام سیاسی را در وضعیتی متناقض و دشوار قرار داده است. لابد حاکمیت آموخته و پذیرفته است که بخشی از جامعه سبک زندگی، خواسته ها و سلیقه متفاوتی دارند که نمی توان آنها را نادیده گرفت. این تفاوت ها به طور طبیعی جزو تنوع فرهنگی و اجتماعی جامعه هستند و ارتباطی با مسائل کلان نظام ندارد. در عین حال، حاکمیت باید به مسائل حیاتی و کلان تری همچون آلودگی هوا، نشست زمین، کمبود آب، کمبود منابع گازی، بحران بنزین، سیاست خارجی، نرخ دلار، وضعیت اقتصادی و مشکلات دیگر توجه کرده و در حل این چالش ها تلاش کند. مردم در نهایت زندگی خود را بر اساس ترجیحات فردی و اجتماعی شان ادامه خواهند داد.

وضعیت کنونی به گونه ای است که در یک سو، نگرانی ها از آن جهت وجود دارد که عدم برخورد با برخی مظاهر سبک زندگی مانند برگزاری کنسرت ها، تغییرات اجتماعی یا انتخاب های فردی در حوزه های مختلف به گسترش و اشاعه فرهنگی خارج از دایره ارزش های رسمی نظام تعبیر شود. این نگرانی ها به ویژه در مواجهه با نسل جوان و در شرایطی که شبکه های اجتماعی و فرهنگ جهانی در حال نفوذ به جامعه هستند، شدت یافته است. از این منظر برخی نگرانند که بی توجهی به این مظاهر فرهنگی، منجر به ضعف در گفتمان فرهنگی رسمی جمهوری اسلامی و تضعیف هویت فرهنگی نظام شود.

از سوی دیگر، تجربه نشان داده که هرگونه برخورد قهری یا کنترلی در این حوزه نه تنها اثرات مثبتی به دنبال ندارد بلکه برعکس به تقابل بیشتر نظام با بخش هایی از جامعه به ویژه نسل جوان و گروه های فرهنگی که خواستار تغییرات تدریجی هستند، منجر می شود. این نوع برخوردها موجب تقویت احساس برخورد و ناراضی های اجتماعی می شود و هزینه های اجتماعی و سیاسی نامتناسب را به همراه دارد. همچنین این رویکرد می تواند باعث شکاف های عمیق تری در جامعه و ایجاد فضاهایی برای اعتراضات و جنبش های اجتماعی شود که نه تنها بر روند اصلاحات فرهنگی تاثیر گذار است بلکه می تواند بر مشروعیت نیز تاثیر نامطلوب بگذارد.

چالش سبک زندگی، دولت را در یک دور باطل قرار داده است که از یک سو نمی تواند به راحتی از مواضع فرهنگی خود عقب نشینی کند و از سوی دیگر، نمی خواهد به قیمت افزایش تنش های اجتماعی و سیاسی، دست به اقدامات سخت بزند. بنابراین مسئله سبک زندگی در جمهوری اسلامی نیازمند رویکردی دقیق، مبتنی بر فهم عمیق از تغییرات اجتماعی و فرهنگی است که همزمان بتواند از انسجام گفتمانی نظام دفاع کند و در عین حال از بروز تنش های غیرضروری جلوگیری نماید.

در همین بستر پرتنش و مبهم است که برخی از جریان ها و گروه های درون نظام خواهان اتخاذ رویکردهای سرسختانه و تقابلی هستند اما این دیدگاه نیز نتوانسته پاسخگوی چالش های موجود باشد و صرفاً شکاف میان جامعه و حاکمیت را عمیق تر می کند.

راه برون رفت از این تله فرهنگی و سیاسی در بازتعریف مناسبات میان حکمرانی و مظاهر سبک زندگی نهفته است. این بازتعریف باید مبتنی بر سلب دلالت های سیاسی از پدیده های مرتبط با سبک زندگی باشد؛ به این معنا که سبک زندگی نباید به میدان رقابت های سیاسی و ایدئولوژیک تبدیل شود. سیاست زدایی از مظاهر فرهنگی و اجتماعی، نه به معنای نادیده گرفتن ارزش ها و هنجارهای رسمی بلکه به معنای کاهش حساسیت های بی مورد، پذیرش تنوع فرهنگی در چارچوب اصول کلان و اعتماد به ظرفیت های درونی جامعه است.

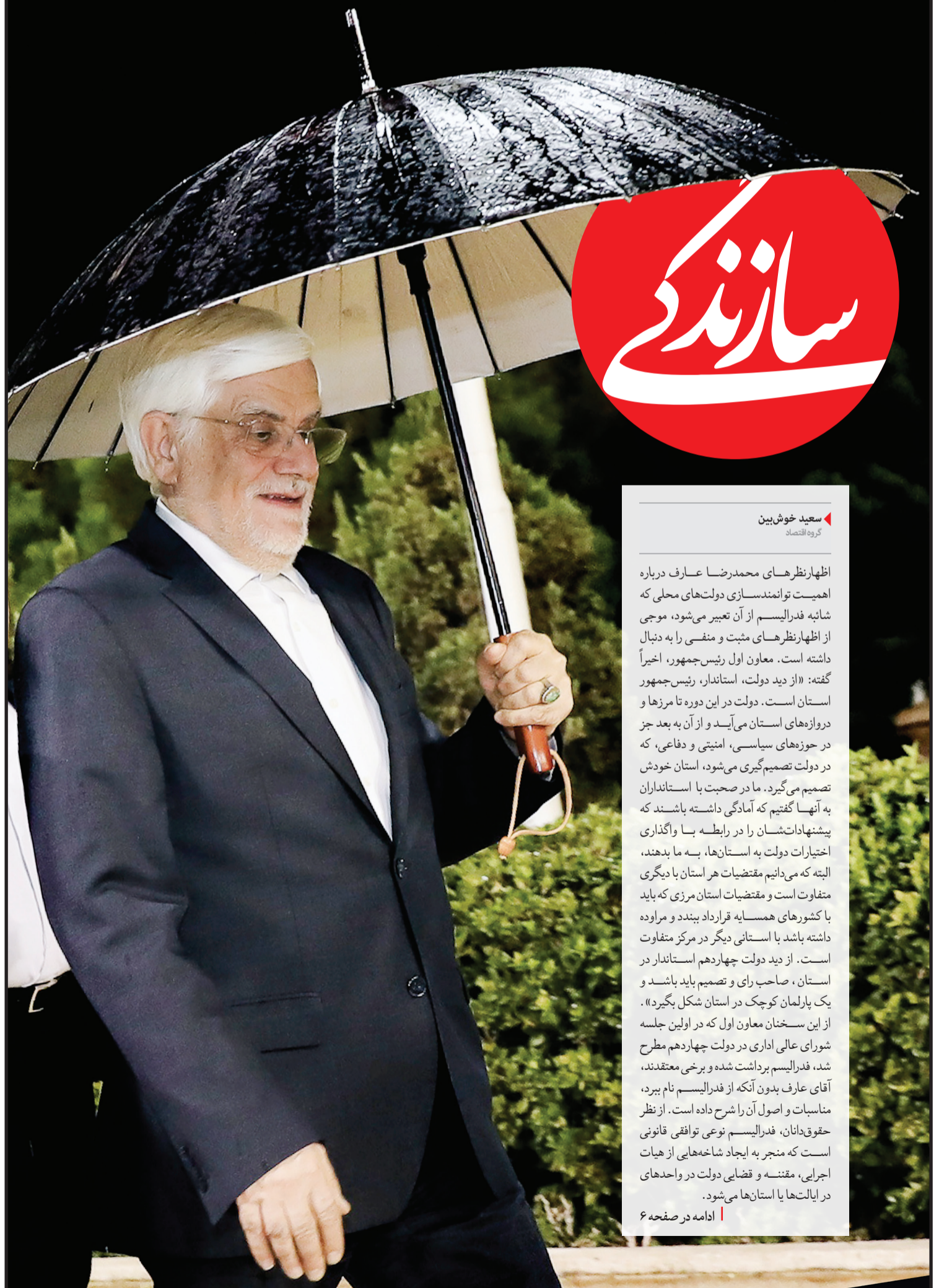
ادامه در صفحه ۲

نه به فدرالیسم

سازندگی به بررسی سخنان **محمد رضا عارف** معاون اول رئیس جمهور

که از واگذاری اختیارات دولت به استانداران سخن گفته

و هر استاندار را یک رئیس جمهور خوانده بود، پرداخته است. آیا تشکیل دولت های کوچک در درون دولت مرکزی به کارآمدی بیشتر می انجامد یا مشکلات را افزایش خواهد داد؟

سعید خوش بین
گروه اقتصاد

اظهار نظر های محمد رضا عارف درباره اهمیت توانمندسازی دولت های محلی که شائبه فدرالیسم از آن تعبیر می شود، موجی از اظهار نظر های مثبت و منفی را به دنبال داشته است. معاون اول رئیس جمهور، اخیراً گفته: «از دید دولت، استاندار، رئیس جمهور استان است. دولت در این دوره تا مرزها و دروازه های استان می آید و از آن به بعد جز در حوزه های سیاسی، امنیتی و دفاعی، که در دولت تصمیم گیری می شود، استان خودش تصمیم می گیرد. ما در صحبت با استانداران به آنها گفتیم که آمادگی داشته باشند که پیشنهادات شان را در رابطه با واگذاری اختیارات دولت به استان ها، به ما بدهند، البته که می دانیم مقتضیات هر استان با دیگری متفاوت است و مقتضیات استان مرزی که باید با کشورهای همسایه قرارداد ببندد و مرزها داشته باشد با استانی دیگر در مرکز متفاوت است. از دید دولت چهاردهم استاندار در استان، صاحب رای و تصمیم باید باشد و یک پارلمان کوچک در استان شکل بگیرد». از این سخنان معاون اول که در اولین جلسه شورای عالی اداری در دولت چهاردهم مطرح شد، فدرالیسم برداشت شده و برخی معتقدند، آقای عارف بدون آنکه از فدرالیسم نام ببرد، مناسبات و اصول آن را شرح داده است. از نظر حقوق دانان، فدرالیسم نوعی توافق قانونی است که منجر به ایجاد شاخه هایی از هیات اجرایی، مقننه و قضایی دولت در واحدهای در ایالت ها یا استان ها می شود.

ادامه در صفحه ۶

خبر روز

راه‌حل‌ها و راهکارهای حل مسائل کشور

عارف از تحلیل ضعیف عملکرد در ناکامی‌های سیاسی برخی از توجیهات برای رفتارهای سیاسی خبر داد

روز گذشته محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور در نشستی که با جامعه‌شناسان، اساتید و اعضای هیات علمی برجسته و متخصصان علوم اجتماعی داشت، سخنرانی کرد. او راه‌حل‌ها و راهکارهای حل مسائل کشور از سوی نخبگان اجتماعی و اقتصادی را نه صرفاً آکادمیک و دانشگاهی بلکه با رویکرد اقدامات و نگاه میدانی اعلام کرد و ادامه داد: برخی از نخبگان باید در آن زمان به میدان می‌آمدند و مسئولیت می‌پذیرفتند و ضعف عملکرد در ناکامی‌های سیاسی به خوبی تحلیل نشد و تنها برخی از توجیهات برای رفتارهای سیاسی ارائه شد. وی با اشاره به اینکه اجرای برخی از تصمیمات و مصوبات به دلیل عملکرد نامناسب تبدیل به یک بحران در برخی از برهه‌های زمانی در کشور شده است، ادامه داد: چنین شیوه‌های نادرست اجرا در خاطره جمعی و تاریخی جامعه باقی می‌ماند و به شکاف عمیق نسلی بین دولت و نسل‌های آتی منجر می‌شود. معاون اول رئیس‌جمهور وعده‌های انتخاباتی پزشکیان و طرح شعار وفاق ملی را فرصتی مناسبتر از گذشته در اختیار حاکمیت و بدنه نخبگانی جامعه توصیف کرد و افزود: فیلترینگ شبکه‌های مجازی که شاید اهمیت چندانی نداشت اما تبدیل به یک خط قرمز در کشور شد که البته دولت و رئیس‌دولت با بهره‌گیری از شرایط وفاق ملی در کشور به دنبال حذف فیلترینگ بود و اقدام اخیر با همین رویکرد و با همکاری سه قوه انجام شد. به گفته عارف، «ماندگاری اقدامات و دستاوردها» راهبرد دولت چهاردهم است. بنابراین به جای راهکارهای مقطعی و «مسکن‌پروری» به دنبال درمان ریشه‌های هستیم و با توجه به «سرمایه اجتماعی رئیس‌جمهور» و طرح گفت‌وگو وفاق ملی یک فرصت تاریخی در اختیار کابینه و دولت چهاردهم قرار گرفته است که باید از این فرصت طلایی برای اصلاح برخی روندهای غلط گذشته و نیل به توسعه پایدار اقتصادی بهره گرفت. وی با اشاره به اقتدار دولت در عملیاتی کردن تصمیمات و برنامه‌ها افزود: کاملاً به این مهم معتقد هستیم و به همین دلیل به میدان حوزه اجرایی وارد شدیم تا کشور در ریل مناسب قرار گیرد و باور داریم، کشور ظرفیت حل مسائل را به راحتی دارد که در این راستا به اجماع نخبگانی و همکاری همه بخش‌ها نیاز است و جامعه‌شناسان باید برای کاهش شکاف نسلی و برگرداندن امید به جامعه و فراهم کردن شرایط بازگشت دانشجویان و نخبگان به داخل کشور به دولت راهکارهای عملیاتی بدهند.

ادامه یادداشت روز

سیاست‌زدایی از سبک زندگی

مدیریت عقلانی و غیرسیاسی سبک زندگی می‌تواند زمینه‌ساز تعامل سازنده میان حاکمیت و جامعه شود و این تعامل را به سطحی بالاتر از مواجهه‌های مقطعی و سیاسی ارتقا دهد. زمانی که سیاست‌ها و تصمیمات در حوزه سبک زندگی بر پایه عقلانیت، شفافیت و درک درست از تغییرات اجتماعی شکل گیرد، جامعه احساس می‌کند که با یک رویکرد مبتنی بر فهم و احترام به ارزش‌ها و نیازهای آن رویه‌رو است، نه با رویکردی که تنها از زاویه‌ای سیاسی یا ایدئولوژیک به مسائل نگاه کند. این نوع مدیریت می‌تواند به کاهش فشارهای اجتماعی و سیاسی منجر شود و فضای عمومی را برای گفت‌وگو و تبادل نظر در زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی فراهم آورد. با برداشتن این گام، زمینه‌ساز بسیاری از تقابلهای و تنش‌ها کاهش خواهد یافت بلکه نظام قادر خواهد بود تا با نگاهی آینده‌نگر و مبتنی بر پویایی اجتماعی از ظرفیت‌های درونی جامعه برای پیشبرد اهداف فرهنگی و تمدنی خود بهره‌برداری کند. این رویکرد با توجه به تحولات جهانی و منطقه‌ای می‌تواند به تقویت هویت ملی و فرهنگی کشور کمک کند و در عین حال باعث ارتقاء جایگاه نظام در عرصه‌های بین‌المللی شود. به این ترتیب، از آنجا که سبک زندگی در جوامع معاصر بیش از پیش با مسائل جهانی و فرهنگی گره خورده است، مدیریت درست این حوزه نقشی کلیدی در تحقق اهداف بلندمدت کشور ایفا خواهد کرد. در واقع، این نوع مدیریت نه تنها به تقویت همبستگی اجتماعی و حفظ ارزش‌ها می‌انجامد، بلکه به یکپارچگی و ثبات سیاسی نیز کمک خواهد کرد؛ زیرا به جای ایجاد شکاف‌های عمیق و تنش‌های بی‌پایان به دنبال راه‌حل‌هایی است که برای اکثریت جامعه قابل پذیرش و مفید باشد.

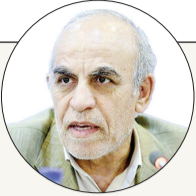
بسترهای لازم مشارکت

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور؛ دولت در راستای فراهم کردن بسترهای لازم برای دانشگاه‌ها جهت مشارکت و نقش‌آفرینی در حل مسائل کشور آمادگی دارد. اگر دانشگاه‌ها با ظرفیت‌های بالای خود به میدان بیایند و هر یک به تناسب رشته‌های تخصصی، موضوعات مرتبط را مشخص و برسی آن راهکار اجرایی و عملیاتی احصا کنند، بخش قابل توجهی از مشکلات کشور حل خواهد شد.

خطرات کشور

احمد مروی، تولیت آستان قدس رضوی در شبکه اجتماعی ایکس: در شرایط کنونی کشور نباید مسائل حاشیه‌ای به متن آورده و موجب تشمت و اختلاف در جامعه شود. باید نیازهای امروز کشور در برابر دشمنان را درک کرده و از دامن زدن به اختلافات، ناامیدی و دوگانه‌های جعلی پرهیز کنیم. «برخی رسانه‌ها و کانال‌های رسانه‌ای در فضای مجازی این اظهارنظر را در انتقاد به اظهارات اخیر علم‌الهدی دانسته‌اند».

مردم باید با آرامش بخوابند

علی عبدالعلی‌زاده، نماینده ویژه رئیس‌جمهور؛ شرط اصلی توسعه تعامل سازنده با جهان است؛ با صلح و آرامش می‌شود کشور را ساخت. اینکه صبح بلند شوی و بشتونی چه کسی می‌خواهد از چه کسی انتقام بگیرد باید جمع شود؛ مردم باید بسا آرامش بخوابند و با آرامش از خواب برخیزند. اینها تا زمانی که رابطه خودمان را با دنیا تنظیم کنیم، نمی‌شود. سایه سیاست خارجی بر سیاست داخلی و تأثیر آن اظهارالشمس است.

آب رفتن مخالفان دولت

معاون سیاسی وزارت کشور در واکنش به راهپیمایی مخالفان رفع فیلترینگ تاکید کرد که تجمعات حتما نیاز به مجوز دارند

این روزها تجمعاتی که شاید نفراتش به انگلستان دست هم نرسد برای مقابله با هر دستاوردی از سوی دولت با انتشار فراخوان و اطلاعیه برای ترویج و تشعیر بین مردم تا تجمع مقابل مکان‌های مختلف دیده می‌شود که هیچ‌کدام از اینها توجیه قانونی ندارند. از زمانی که دولت چهاردهم روی کار آمد، طیف مخالف رئیس‌جمهور پزشکیان که هنوز از باخت در عرصه رقابت ریاست‌جمهوری کینه دارد به بهانه‌های مختلف درصدد سنگ‌اندازی و برهم زدن آرامش مردم است. موضوعی که انتقاد بسیاری از صاحب‌نظران را در پیش داشت که چرا وزارت کشور با چنین تجمعاتی برخورد نمی‌کند.

حال علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور درباره اینکه هر چند وقت یک بار شاهد تجمعاتی از سوی مخالفان دولت هستیم، گفته است که تجمعات حتماً نیاز به مجوز دارد. به گزارش ایلسا، وی با بیان اینکه در این خصوص در وزارت کشور بحث شد و به استناداران هم ابلاغ شد که مخصوصاً در این شرایط با تجمعاتی که باعث چنددستگی در کشور و باعث خدشه‌دار شدن وفاق و همبستگی کشور شوند حتماً با جدیت برخورد شود، می‌گوید تا جایی که اطلاع دارد درباره برخی از این تجمعات که برگزار شده است، افرادی که آنها را ترتیب

دادند، خواسته شدند و با آنها صحبت شده است و قاعدتاً اگر این روند تشدید شود و باعث اختلاف‌افکنی در کشور شود از هر گروه و جناحی که باشند حتماً با آنها برخورد می‌شود.

زینی‌وند در این باره که برخی از افراد به واسطه تریبون‌هایی که در اختیار دارند تنها ۳ ماه پس از روی کار آمدن دولت می‌گویند، مردم ناراضی هستند و سعی در دامن زدن به اتفاقات همچون سال‌های ۹۶ و ۹۸ دارند در صورتی که رهبری اعلام کردند موفقیت دولت چهاردهم، موفقیت نظام است؛ معاونت سیاسی وزارت کشور چه اقدامی قرار است انجام دهد، اعلام کرد: انتقاد آزاد است به نظر ما باید نقدها گفته شود اما مردم هم بالاخره تحلیل و دسترسی دارند.

معاون سیاسی وزیر کشور خاطر نشان کرد: به نظر اصلاً اینها، نه نیاز به پرداختن دارند، نه نیاز به پاسخگویی. آقای رئیس‌جمهور و اعضای دولت نه اینکه به اصطلاح نمی‌توانند بگویند و تشریح کنند اما چه لزومی دارد مردم به نظر خودشان تشخیص می‌دهند، آقای رئیس‌جمهور می‌خواهد کشور در آرامش و در توافق و اجماع‌سازی اداره شود. گروه‌هایی از یک جناح هم نیستند، از هر دو جناح یک گروه‌هایی هستند که دیدگاه‌هایی دارند و کمی مواضع‌شان ممکن است، انتقادی‌تر باشد. به هر حال در این فضای اجتماعی باید با آنها هم به نوعی به اصطلاح با مسامحه رفتار کرد. اگر کسی انتقادی دارد حتماً لزومی ندارد ما جواب بدهیم.

هشدار به وزارت کشور

درست است که طبق اصل ۲۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌ها بدون حمل سلاح به شرط اینکه مخل به مبانی اسلام نباشد، آزاد است اما در نکات توضیحی این اصل آمده است: «هر دسته یا گروهی که خواستار راهپیمایی به هر مناسبتی هستند، برابر قانون باید از وزارت کشور کسب اجازه نمایند بنابراین راهپیمایی بدون مجوز از وزارت کشور به هر دستاویزی غیرقانونی است و مأموران نظامی برابر این قانون مکلف به جلوگیری از این راهپیمایی هستند». ولی هدف از هر اعتراضی باید مشخص باشد. اینکه هر طیفی بدون در نظر گرفتن

آرامش جامعه و تنها برای تسویه حساب‌های شخصی با اکت‌های مختلف سیاسی جامعه را دچار تشویش کنند لزوماً به ورود مستقیم وزارت کشور نیاز دارد.

مسئله‌ای که نه تنها این چند ماه بلکه سال‌هاست که دامن سیاست ایران را گرفته است و واکنش‌های کمی نیز از سمت صاحب‌نظران، مردم و بعضی رسانه‌ها نداشته. دیروز جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات ایران با اشاره به پخش اطلاعیه‌هایی در ساراه تظاهرات موتورسوری مخالفان رفع فیلترینگ در شبکه اجتماعی ایکس به وزیر کشور این‌طور هشدار داد: «جناب آقای مومنی، ریاست محترم شورای امنیت کشور، مطالبه‌گری یا ایجاد رعب‌وحشت در جامعه و قدرت‌نمایی برای مردم؟ وزارت کشور

و نهادهای امنیتی ظاهراً تکلیفی نسبت به خودسرانه نداشتن! قوه قضائیه، وزارت کشور و نهادهای نظامی و امنیتی با ورود به این مساله در برابر ایجاد التهاب و فتنه‌انگیزی توسط عده‌ای تندرو که در واقع اجراکننده برنامه‌های دشمنان در کشور هستند باید با قدرت و قاطعیت برخورد کنند. وزارت کشور باید پاسخگو باشد که چگونه و با چه مجوزی عده‌ای تندرو به صورت غیرقانونی در برابر خواست ملت ایران و تصمیم اکثریت مسئولان نظام قصد دارند با راهپیمایی موتورسوری قدرت‌نمایی کنند؟ قدرت‌نمایی قرار است چه هشدار را به کدام مخاطب منتقل کند؟ آیا غیر از این است که این راهپیمایی موتورسوری قرار است به نوعی تهدید مردم و مسئولان باشد؟ واکنش نهادهای امنیتی در برابر این تهدید چیست؟»

حسام‌الدین آشنا، مشاور رئیس‌جمهور در دولت‌های یازدهم و دوازدهم هم با انتشار یادداشتی در شبکه اجتماعی ایکس در واکنش به مخالفت‌ها با رفع فیلترینگ، نوشت: «موتور اعتراض را جامعه روشن کردند».

همچنین سیدمحمود میرلوحی درباره پشت پرده راهپیمایی موتورسوری مخالفان رفع فیلترینگ بعد از برگزاری نماز جمعه انجام شد، گفت: «واقعیت این است، جریانی وجود دارد که ما از گذشته به آنها خودسر می‌گفیم. جماعتی بودند که اجتماعات را بر هم می‌زدند».

بعضی روزنامه‌ها و سایت‌ها هم از وزیر کشور خواسته بودند تا با این قبیل گردهمایی‌ها برخورد کند. در همین راستا، سایت رویداد ۲۴ در گزارشی چنین نوشت: «کم بودن حاضران در تجمع دیروز فرصت خوبی است تا طیف تندرو به خود آمده و درک واقعی‌تری نسبت به موقعیت خودشان در جامعه پیدا کنند. امید است که در موارد بعدی و قبل از مقابله با خواست عموم مردم، نگاهی به میزان مقبولیت و محبوبیت خود انداخته سپس وارد عمل شوند. کم‌شماری جمع دیروز سبب نمی‌شود که وزارت کشور درباره اینکه حاضران در این راهپیمایی موتورسوری مجوز گرفته بودند یا ننگرفته بودند، پاسخ ندهد. باید مشخص شود که این گروه با مجوز به خیابان آمدند؟» در همین رابطه روزنامه اصولگرای خراسان با

اشاره به تعداد تجمع‌کنندگان نوشته است: «درحالی که جریانی با عنوان «رزمندگان حزب‌الله» در اطلاعیه‌ای خواستار تجمع و «راهپیمایی موتورسوری امت حزب‌الله» پس از نماز جمعه شده بود، استقبال اندکی از این موضوع صورت گرفت. در اطلاعیه‌ای که این جریان در «اینا» منتشر کرده بود، علت تجمع، رفع فیلتر واتس‌آپ و گوگل‌پلی عنوان شده است. این جریان پیش‌تر در مقابل مرکز ملی فضای مجازی، تجمعات متعدد اما کم‌تعدادی علیه رفع فیلترینگ برگزار کرده بود. بسا این حال، ویدئوهایی که در فضای مجازی منتشر شده، حکایت از تجمعی است که تعداد حاضران شاید به ۱۰ نفر هم نرسد».

مطالبه‌گران امت حزب‌الله

مقاومت‌های عجیب‌وغریب پایداری‌ها و طیف تندروی حامی سعید جلیلی با حل بدیهی‌ترین مشکلات کشور هم خشمگین می‌شوند. از همان ابتدا که در مناظرات، به اصرار، پزشکیان را تکرار دولت سوم حسن روحانی می‌خواندند تا حملات بی‌دری پس از آن. مخالفت بسا اصلاح قانون به‌کارگیری در مناصب خاص برای منزوی کردن محمدجواد ظریف و غیرقانونی خواندن آن تا بتوانند از این راه، دولت را تحت فشار قرار دهند. مصاحبه‌های ریزودرشت برخلاف رئیس‌جمهور ادامه داشت و دارد تا قانون موسوم به حجاب و عفاف که با اینکه شورای امنیت ملی هم جلوی آن را گرفت همچنان بحث داغ محفل تندروهاست. حال این روزها

هم وقتی دیدند، نمی‌توانند به کمک تقویت ارتش سایبری‌شان شایعه استغفای رئیس‌جمهور را به واقعیت تبدیل کنند به رفع فیلتر واتس‌آپ و گوگل‌پلی حمله کردند. روز جلسه فضای مجازی در مجلس، امضا جمع می‌کردند تا به شورای عالی فضای مجازی نامه بفرستند و این دو روز که دیگر پایداری‌ها حجت را تمام کردند و به عنوان یک حزب رسمی که اتفاقاً با پزشکیان دیدار هم داشته است هم‌زمان با انتشار فراخوانی برای تظاهرات موتورسواران تحت عنوان مطالبه‌گران امت حزب‌الله جهت اعتراض به رفع فیلترینگ به رئیس‌جمهور نامه سرگشاده نوشت. جبهه پایداری در بخشی از این نامه خطاب به رئیس‌جمهور، رفع فیلترینگ را به نفوذ دشمن تشبیه کرد و نوشت: «استراتژی نفوذ همواره در دستور کار جریان استکبار بوده و هست. لذا همه ما باید مراقب نفوذی‌ها باشیم. یکی از راه‌های نفوذ، نشان دادن چهره‌های دلسوز و حامی از سوی عناصر نفوذی برای ورود به جایگاه‌های نزدیک مسئولان برای ارائه مشورت‌های غلط است».

به نظر می‌رسد که تندروها آخرین فشار برای برداشتن فیلترینگ را بر پهلوی دولت وارد می‌کنند که البته شاید برخی از آنها با برداشتن فیلترینگ، ابزار کاسبی‌شان را از دست بدهند. اما در هر صورت نباید فراموش کنیم از میان مردمی که با صندوق رای قهر کرده بودند، تعدادی رای خاکستری به میدان آمدند و در انتخابات شرکت کردند. همان تعداد به پزشکیان رای دادند و باعث شدند که او رئیس‌جمهور ایران شود. ازجمله دلایلی که باعث شد کمی در مردم تحرک ایجاد شود این بود که امیدوار بودند با رئیس‌جمهور شدن پزشکیان، محدودیت‌های اجتماعی که اکثراً به ناقح بر مردم اعمال می‌شود، برداشته شود تا رشد اجتماعی‌شان توسعه پیدا کند.

دیدگاه: گزارش خارجی

حمایت از اوکراین تا آخرین دقیقه

چرا بایدن تا زمان تحلیف ترامپ
بیش از یک میلیارد دلار به کی‌یف کمک نظامی می‌کند؟

مقامات آمریکا جمعه ۲۷ دسامبر (۷ دی) اعلام کردند که جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، قصد دارد تا پیش از ترک کاخ سفید در ماه ژانویه، کمک‌ها به اوکراین را به حداکثر برساند و در این چارچوب بسته‌ای شامل ۱.۲۵ میلیارد دلار کمک نظامی به اوکراین ارسال کند. این بسته بزرگ شامل مقدار قابل توجهی مهمات از جمله برای سامانه‌های موشکی پیشرفته زمین به هوا و سامانه پدافند هوایی «هاوک» خواهد بود. همچنین موشک‌های استینگر و گلوله‌های توپخانه‌ای ۱۵۵ میلی‌متری و ۱۰۵ میلی‌متری نیز ارائه خواهد شد. مقامات آمریکایی که نخواستند نامشان فاش شود، گفته‌اند که انتظار می‌رود این خبر به صورت رسمی روز دوشنبه اعلام شود. این بسته کمک نظامی جدید در شرایطی اعلام می‌شود که روسیه در روزهای اخیر حملات گسترده‌ای به تأسیسات انرژی اوکراین انجام داده است. با این حال، اوکراین اعلام کرده که تعداد زیادی از موشک‌ها و پهپادهای روسی را رهگیری کرده است. در همین حال نیروهای روسی و اوکراینی همچنان در نبردی شدید در منطقه مرزی روسیه در کورسک درگیر هستند. گزارش‌ها حاکی از آن است که مسکو هزاران سرباز از کره شمالی برای بازسازی مناطق که توسط اوکراین تصرف شده به این منطقه اعزام کرده است.

ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، روز جمعه گفت که سربازان کره شمالی مستقر در این منطقه دچار «تلفات سنگین» شده و توسط نیروهای روس که در کنار آنها می‌جنگند «بی‌دفاع» رها شده‌اند. اوایل این ماه، مقامات ارشد دفاعی ایالات متحده اذعان کردند که ممکن است، وزارت دفاع نتواند تمام ۵.۶ میلیارد دلار باقی‌مانده از ذخایر سلاح و تجهیزات پنتاگون که کنگره برای اوکراین تصویب کرده را قبل از سوگند ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ به کی‌یف ارسال کند.

دونالد ترامپ مدت‌هاست که از میزان کمک‌های نظامی واشنگتن به کی‌یف انتقاد کرده و این نگرانی را برای اوکراینی‌ها به وجود آورده که با ورود دوباره او به کاخ سفید این کمک‌ها متوقف شود. وی همچنین درباره دستیابی به یک توافق صلح بین اوکراین و روسیه صحبت کرده و در مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری گفته که می‌تواند جنگ سه ساله را «در یک روز» پایان دهد.

این حال، بسیاری از رهبران آمریکایی و اروپایی نگران‌اند که چنین توافقی به ضرر اوکراین باشد و موجب از دست دادن بخشی از قلمرو این کشور شود. آنها همچنین نگران هستند که ترامپ تمام بودجه تسلیحاتی تصویب شده توسط کنگره را در اختیار اوکراین قرار ندهد. کمک‌های موجود در این بسته جدید از طریق «اختیار تخلیه ریاست‌جمهوری» تأمین می‌شود که به پنتاگون اجازه می‌دهد، سلاح‌ها را از انبارها خارج کرده و به سرعت به اوکراین ارسال کند. مقامات آمریکایی ابراز امیدواری کرده‌اند که ورود کمک‌ها بتواند، در صورتی که ولودیمیر زلنسکی تصمیم بگیرد زمان مذاکره با مسکو فرا رسیده است، موقعیت اوکراین را تقویت کند.

یکی از مقامات ارشد دفاعی ایالات متحده گفت هرچند واشنگتن تا ۲۰ ژانویه به ارائه سلاح به اوکراین ادامه خواهد داد، با این حال ممکن است بودجه‌ای باقی‌مانده در دولت ترامپ بتواند از آن استفاده کند. طبق اعلام پنتاگون حدود ۱.۲ میلیارد دلار بودجه بلندمدت از طریق «ابتکار کمک امنیتی اوکراین» باقی‌مانده که برای پرداخت قراردادهای تسلیحاتی استفاده می‌شود و تحویل آنها ممکن است بیش از یک سال زمان ببرد. مقامات گفته‌اند که انتظار دارند تمام این پول تا پایان سال میلادی آزاد شود. با احتساب بسته جدید، ایالات متحده از زمان تهاجم روسیه در فوریه ۲۰۲۲ بیش از ۶۴ میلیارد دلار کمک امنیتی به اوکراین ارائه کرده است.

ترامپ: تیک‌تاگ را ممنوع نکنید!

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا از دادگاه عالی این کشور خواست اجرای قانونی که شبکه اجتماعی محبوب تیک‌تاگ را ممنوع می‌کند را متوقف کند. دادگاه قرار است استدلال‌ها در این پرونده را در ۱۰ ژانویه مورد رسیدگی قرار دهد. این قانون، شرکت بایت دس که مالک چینی تیک‌تاگ است را ملزم کرده این پلتفرم ویدیویی را حتماً به یک شرکت آمریکایی بفرشد.

۲۰۲۵ سال پرورنده هسته‌ای ایران

سیدعباس عراقچی، وزیر خارجه ایران: در گفت‌وگو با وزیر خارجه چین درخصوص طیف وسیعی از همکاری‌های دوجانبه شامل اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و موضوعات دیگر بحث و تبادل نظر داشتیم. همچنین در موضوع هسته‌ای ایران که سال ۲۰۲۵ سال مهمی در این حوزه خواهد بود نیز بحث و گفت‌وگو انجام شد و درخصوص افغانستان، سوریه، غزه، لبنان، بحث فلسطین و مسائل موجود در بین هم صحبت داشتیم.

پوتین از باکو عذرخواهی کرد

به ابتکار طرف روسی گفت‌وگوی تلفنی بین ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و الهام علی‌اف، رئیس‌جمهوری آذربایجان انجام شد و ولادیمیر پوتین بابت حادثه غم‌انگیز در حریم هوایی روسیه عذرخواهی کرد و بار دیگر تسلیت عمیق و صمیمانه خود را به خانواده قربانیان ابراز کرد. همچنین کمیته تحقیقات روسیه، پرونده جنایی را پس از سانحه هواپیمای آذربایجان تحت عنوان «تقص قوانین ایمنی ترافیک» باز می‌کند.

زدوخورد در دیورند

طالبان افغانستان در پاسخ حملات هوایی ارتش پاکستان به پاسگاه‌های مرزی این کشور حمله کرد

اواسط هفته گذشته رسانه‌های کابل و برخی از رسانه‌های اسلام‌آباد اعلام کردند که جنگنده‌های ارتش پاکستان اهدافی را در مرز مشترک این کشور با افغانستان مورد هدف قرار دادند. چندی بعد هم ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان گفت که ارتش پاکستان چهار منطقه را در شهرستان برمل واقع در ولایت پکتیکا بمباران کرد و تعداد کشته‌شدگان در مجموع ۴۶ نفر است که بیشتر آنها کودک و زن بودند و ۶ نفر دیگر نیز زخمی شدند. ساعاتی بعد از این سخنان مجاهد، وزارت دفاع طالبان هم اعلام کرد که حمله هوایی ارتش پاکستان در برمل ولایت پکتیکا را به شدت محکوم می‌کند سپس ملا یعقوب، (فرزند ملامحمد عمر / بنیانگذار و رهبر پیشین طالبان) که مسئولیت اداره وزارت دفاع افغانستان را به عهده دارد در واکنش به این اقدام اعلام کرد که این عمل را بی‌پاسخ نخواهد گذاشت بلکه دفاع از خاک و حریم افغانستان را حق مسلم خود می‌داند. همچنین وزارت دفاع پاکستان اعلام کرد که براساس تصاویر منتشر شده، هدف این حملات خانه‌های غیرنظامیان بوده است.

آنچه در این میان مهم به نظر می‌رسد و به نوعی موجب عصبانی شدن طالبان افغانستان شد، افزایش میزان تلفات و زخمی‌های غیرنظامیان بود. دقیقاً یک روز پس از این حملات نورالله نوری، سرپرست وزارت امور مرزی و قبیله‌ای افغانستان گفت که در نتیجه بمباران ولایت پکتیکا توسط نیروی هوایی پاکستان بیش از ۵۰ نفر کشته شده و ۴۰ نفر مجروح شدند و حدود ۴ تا ۶ خانه هم به صورت کامل تخریب شده‌اند. او همچنین گفت: حملات پاکستان علیه پناهجویان «وزیرستانی» انجام شده است؛ منطقه‌ای در خاک پاکستان که اعضای گروه «تحریک طالبان پاکستان» از آنجا به خاک افغانستان گریخته‌اند. طالبان همچنین کاردار پاکستان در کابل را در این خصوص احضار کرد و مراتب اعتراض خود را به وی اعلام کردند. از سوی دیگر، هیات معاونت سازمان ملل در افغانستان (یوناما) نیز خواستار انجام تحقیقاتی در مورد مرگ دهها غیرنظامی در پکتیکا شده است. این سازمان با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس (تویتر سابق) اعلام کرد که «یوناما گزارش‌های معتبری دریافت کرده که نشان می‌دهد دهها غیرنظامی، از جمله چند زن و کودک، در حملات هوایی نیروهای نظامی پاکستان در ولایت پکتیکا در ۲۴ دسامبر کشته شدند. برای تضمین پاسخگویی، جلوگیری از تکرار موارد مشابه و حمایت از حقوق قربانیان، انجام تحقیقات ضروری است». در این راستا اما (شنبه) وزارت دفاع طالبان در بیانیه‌ای اعلام کرد که «چندین نقطه فراتر از خط فرضی (مرز دیورند) که به عنوان مراکز و مخفی‌گاه عناصر تروریستی و حامیان آنها که حملات را در افغانستان سازماندهی و هماهنگ می‌کردند به عنوان انتقام از جهت جنوب‌شرقی کشور هدف قرار گرفتند». در این راستا، سخنگوی وزارت دفاع پاکستان درخصوص حمله تلافی‌جویانه طالبان افغانستان به پاکستان گفت که «ما مناطق مورد نظر افغانستان را قلمرو پاکستان نمی‌دانیم بنابراین نمی‌توانیم محل وقوع حمله آن را تأیید کنیم اما حمله در آن سوی خط فرضی بوده است». این درحالی است که جزئیاتی از تلفات یا مناطق خاصی که هدف قرار گرفته‌اند، ارائه نشده و سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان هنوز اظهار نظر فوری در این خصوص انجام نداده است. برخی منابع صرفاً گزارش

دادند این حملات ساعت یک بامداد (شنبه) به وقت محلی رخ داده و چندین ساعت به طول انجامیده است و هر دو طرف آتش شدیدی را تبادل کرده‌اند. آنچه در این راستا باید مورد نظر قرار بگیرد این است که اساساً پاکستان سعی می‌کند به هر ترتیبی که شده، اقدامات خود را کاملاً درست و صحیح جلوه دهند و حتی در این راستا به صورت علنی اعلام کرده‌اند که ارتش پاکستان مجدداً دست به چنین اقداماتی خواهند زد.

اصل ماجرا چیست؟

آنچه در مورد درگیری طالبان و پاکستان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که مشابه این زدوخوردها در سالیان گذشته و حتی در زمانی که دولت اشرف غنی و حامد کرزی در کابل مستقر بودند هم مشاهده شده است اما به صورت کلی باید این سدل در درگیری و تنش‌ها میان دو طرف را عدم ثبات و امنیت مرزی همچنین مشخص نبودن مرز دو کشور دانست که به «مرز دیورند» معروف است. اگر به قبل از حمله جنگنده‌های پاکستان به نوار مرزی افغانستان به خصوص ولایت پکتیکا رجوع کنیم به وضوح می‌بینیم که ارتش پاکستان در یک درگیری مشخص با تحریک طالبان پاکستان (TTP) قرار داشته است. این جریان که در برخی متون از آن به عنوان طالبان پاکستانی نام برده می‌شود، اگرچه علیه ارتش پاکستان و دولت حاکم بر اسلام‌آباد از سالیان گذشته دست به سلاح است اما بسیاری اعتقاد دارند که ارتش پاکستان و سرویس اطلاعات نظامی آن (ISI) درحال راهبری این جریان است تا بتواند به افکار عمومی خود بقبولاند که اسلام‌آباد یک دشمن مسلح دارد.

برخی‌ها هم این تئوری را قبول ندارند اما باید دانست که اصل درگیری امروز افغانستان و پاکستان را باید وضعیت مرز دیورند و تردد عناصر وابسته به گروه‌های تروریستی مانند تحریک طالبان پاکستان، ارتش آزادیبخش بلوچستان، لشکر طیبه و باقی‌مانده جریان‌هایی مانند لشکر جهنگوی دانست که پاکستان آنها را مخل امنیت خود می‌داند. به عنوان مثال پس از حملات اخیر ارتش پاکستان، منابع امنیتی در اسلام‌آباد گفتند که یک عملیات دقیق هوایی علیه مواضع گروه تروریستی تحریک طالبان پاکستان در عمق خاک افغانستان انجام شده که طی آن تعدادی زیادی از عناصر ضدپاکستانی به هلاکت

ژولیت درگذشت

اولیویا هاسی آیسلی، بازیگر بریتانیایی - آرژانتینی که در نوجوانی با ایفای نقش ژولیت در اقتباس سال ۱۹۶۸ ساخته فرانکو زفرلی از «رومنو و ژولیت» به شهرت رسید و بعدها در فیلم کلاسیک ژانر اسلشر «کریسمس سیاه» و فیلم «مرگ بر روی نیل» (۱۹۷۸) نقش آفرینی کرد، در ۷۳ سالگی درگذشت. هاسی در سال ۲۰۰۸ به سرطان میتلا شد و در سال ۲۰۱۸ دوباره بیماری اش برگشت.

ضدقهرمان اگران آنلاین می شود

«ضدقهرمان» به تهیه کنندگی و کارگردانی عارف افشار به اگران آنلاین رسید. این مستند با روایتی صریح از صادق خلخالی در بخش مسابقه ملی و بخش آوینی هجدهمین جشنواره بین المللی فیلم مستند سینماحقیقت حضور داشت و نامزد دریافت جایزه بهترین فیلم شد. «ضدقهرمان» به طور خاص به تصمیمات جنجالی خلخالی در دوران تصدی خود می پردازد. این مستند از دوشنبه ۱۰ دی ماه در پلتفرم هاشور اگران می شود.

همراهی تام کروز با ایناریتو

«جودی» عنوان موقتی برای فیلم بعدی آلخاندرو گونزالس ایناریتو با بازی تام کروز است. این فیلم که فیلمبرداری اش از نوامبر شروع شده و در ژانویه ادامه فیلمبرداری آن از سر گرفته می شود به گفته کمپانی برادران وارنر ۲ اکتبر ۲۰۲۶ اگران می شود. در این فیلم کروز نقش اصلی را بازی می کند و ساندریا هولر، ریز احمد، جان گودمن، مایکل استهلبرگ، جسی پلمونز و سوفی ویلید دیگر بازیگران آن هستند.

گزارش شبکه خانگی

شروع ناهماهنگ

سریال مشترک تلویزیون و شبکه خانگی بدون برنامه ریزی پخش شد

نخستین همکاری تلویزیون و پلتفرم های وی اودی، اثری با حال و هوای سریال های تلویزیونی است که به رغم اطلاع رسانی رسمی در یکی از پلتفرم های وعده داده شده نیز منتشر نشد.

شامگاه پنجشنبه - ششم دی ماه - نخستین قسمت از مجموعه داستانی «آخرین دیدار» که از آن به عنوان اولین سریال مشترک رسانه ملی و پلتفرم های نمایش خانگی یاد می شود، پخش شد با این امید که شاید بتواند فصل تازه ای را در نسبت میان سازمان صداوسیما و صنعت سریال سازی نمایش خانگی رقم بزند.

این مجموعه که در خبرهای رسمی اولیه همچنین مراسم رونمایی با عنوان «تتها گریه کن» به مخاطب معرفی شده بود به هنگام پخش قسمت اول با نام «آخرین دیدار» روی آنتن رفت؛ با این همه زیرسوی شبکه آفق در ابتدای پخش از همان نام «تتها گریه کن» استفاده کرد که بعد از حدود یک دقیقه این اشتباه اصلاح شد.

ضمن اینکه «آخرین دیدار» «تتها گریه کن» اگرچه قرار بود همزمان با شبکه آفق سیما در پلتفرم های نماوا و رویکا به انتشار برسد و به عنوان نخستین همکاری رسانه ملی با این دو پلتفرم معرفی شده بود که در نهایت قسمت اول در پلتفرم نماوا منتشر نشد و تنها در پلتفرم رویکا در دسترس قرار گرفت. ضمن اینکه هنگام انتشار در رویکا برخلاف معمول، لوگوی نماوا در کنار نام این اثر دیده نمی شد و این گونه به نظر می رسد که بخش سریال «آخرین دیدار» در پلتفرم نماوا به کلی لغو شده است. اما نکته دیگر اینکه رویکا قسمت دوم سریال را پیش از رسانه ملی پخش کرد! این قسمت شب گذشته همزمان با قسمت نخست در دسترس کاربران این پلتفرم قرار گرفت در حالی که هنوز قسمت دوم این مجموعه روی آنتن شبکه آفق نرفته است. نگاهی به تیتراژ مجموعه «آخرین دیدار» نشان می دهد در تیتراژ ابتدای این اثر، هیچ نام با لوگوی از پلتفرم های نماوا و رویکا درج نشده و در تیتراژ پایانی نیز تنها در بخش «با تشکر از» نام تعدادی از مدیران همراه اول و رویکا و مدیرعامل نماوا به چشم می خورد.

«آخرین دیدار» که در صفحه اول پلتفرم تلویزیون قرار نگرفته در قسمت نخست، تاکنون آمار پایین ۹۸۱ بازدید را در این پلتفرم ثبت کرده که از قسمت قبل «سوجان» با ۵۷ هزار بازدید، قسمت قبل «مهیار عیار» با ۴۲ هزار بازدید و قسمت قبل «چرخ گردون» با ۲ هزار بازدید به مراتب کمتر است. این در حالی است که سریال های تلویزیونی به طور معمول در قسمت اول بیشترین بازدید را می گیرند.

از بُعد محتوایی، «آخرین دیدار» در قسمت اول حال و هوایی شبیه به سریال «طوبی» دارد که در خانه ای با فضای سنتی در چند دهه قبل روایت می شد و دختری نوجوان را محور قصه قرار داده بود. از سوی دیگر پروتکل های پخش از جمله پوشش و چهره برداری شخصیت های زن سریال کاملاً همخوان با محصولات تلویزیونی است و از این حیث برگ متفاوتی در کارنامه رسانه ملی محسوب نمی شود.

مجموعه تلویزیونی «تتها گریه کن» به تهیه کنندگی میلاذ حاجی پروانه و کارگردانی علی درخشنده، روایتگر تتهایی زنی است که در فصل اول سریال، کودکی اش با زنج پدر گره می خورد و تصمیم می گیرد عشق، جوانی و رویاهایش را قربانی ایستادن در برابر ظلم و بی عدالتی کند و در فصل دوم تمام زندگی و دارایی هایش را برای آرزایش فدا می کند. این روند داستان زندگی او و خانواده اش را در سه دهه از برهه های مهم تاریخ معاصر کشورمان را روایت می کند. فیلمنامه این سریال را علی درخشنده و پیام کردستانی نگارش کرده اند که اقتباسی از کتابی به همین نام است. افسانه کمالی، رابعه مدنی، خاطره حاتمی، رها ربانی نیا، پیام احمدی نیا، سیاوش چراغی پور، مرجان قمری، احمد کوری، هادی شیخ الاسلامی، رحیم نوروزی، حسن رضایی، یوسف صفری بختیاری و... از جمله بازیگرانی هستند که در این سریال نقش آفرینی می کنند.

طراحی کارآمد

بررسی طراحی صحنه سه نمایش که روی صحنه اند

نیلوفر نانی
منتقد

طراحی صحنه یکی از مهم ترین عناصر یک نمایش است که نیازمند دقت و طراحی مناسب با متن، تکنیک اجرا و فضای اثر را دارد. تعیین میزانسن ها و جای گیری بازیگران که کارگردان برای اجرایش در نظر می گیرد، ارتباط مستقیمی با طراحی صحنه و سایر اکسسوارهایی که در طول اجرا مورد استفاده قرار می گیرند، دارد. لزوم یک طراحی صحنه کارآمد، تعیین کننده مهمی در موفقیت و به تکامل رسیدن یک اجرای صحنه ای است. حتی بسیاری از کارگردانان تئاتر در جهان به طراحی صحنه با دکورهای عظیم، با جزئیات، متعین و متنوع تمایل دارند. به همین دلیل به سمت سالن هایی نمایشی می روند که بیشترین امکانات را از طراحی نور، فضای کافی دکور، سن چرخان، اتاق های گرم مناسب، سیستم صوتی و تصویری و پخش موسیقی مجهز و اتاق فرمان کامل و مشرف داشته باشد. یکی از ضروریات طراحی صحنه نیز متریا و دکوری است که در اجرا به کار برده شده و آن را به یک تناسب نهایی نزدیک می کند. تناسبی که چه از لحاظ بصری و چه بافت زمانی و فرهنگی داستان، توازن داشته باشد.

بی راه نیست اگر بگویم که طی چند سال اخیر و البته بعد از همه گیری اپیدمی کرونا که منجر به ضعف

بسیار در اقتصاد و چرخه مالی تئاتر و گروه های وابسته به آن شد و از سویی جهش ناگهانی ارز و تورم های اقتصادی، هرچه بیشتر اجراها را به سمتی برده که از طراحی صحنه مینی مال و حتی اغلب، بدون هیچ دکوری بهره ببرند؛ تا بتوانند با مدیریت هزینه های مالی و تا جای ممکن پایین آوردن مخارج تولید، قادر به اجرای عموم باشند. هر چند برخی آثار به ویژه آن دسته که در گروه دانشجویی یا کارگاهی قرار می گیرند، می توانند مدعی بهره از «تئاتر بی چیز» باشند اما در اکثریت تولیدات نمایشی که در سالن های خصوصی و دولتی توسط گروه های با تجربه و حرفه ای بروی صحنه می روند، نیازمند دکور، طراحی صحنه و نور و صدای کار شده و مجهزی هستند که بتواند در خدمت

اثر بوده و لایق ارائه به تماشاگران باشد. از سوی دیگر در این دوران بحران اقتصادی و هزینه های سرسام آور، تماشاگری که میانگین برای هر صندلی بیش از ۳۰۰ هزار تومان (و گاه بیشتر) صرف می کند و هزینه های رفت و آمد، وقت و دیگر افراد همسرا را نیز به آن بیفزاییم که رقمی چشمگیر است، انتظار دارد تا با اثری موجه و کامل روبه رو باشد. اثری که لااقل با متنی متناسب، طراحی صحنه کار شده و بازیگری استاندارد بتواند پاسخگوی این انتظار باشد. اما شوربخانه آنچه شاهد هستیم اولین چیزی که در یک اثر برای مدیریت هزینه ها مورد بی مهری و حذف قرار می گیرد، طراحی صحنه، لباس و دکور است.

گروه های اجرایی که تنها لازم می دانند از پس اجاره سالن برنیانند ناگزیر از طراحی صحنه بسیار ساده یا بهره از وسایل شخصی خودشان هستند. اما در این میان گروه های نمایشی نیز هستند که

بهرغم صرف هزینه های بالای تولید و عدم ضمانت بازگشت آن سرمایه، باز هم مقیدند که اثری درخور به مخاطب خود ارائه دهند و اصطلاحاً از هیچ چیز آن ترزند تا فقط بر صحنه بیایند که البته توجه کافی به مساله طراحی صحنه و لباس در ابتدای امر، و جاهت و احترام به اثر خودشان است.

بدون شک در این زمانه تولید یک اثر هنری به ویژه تئاتر که مناسبات متفاوتی از سینما، کسرت و موسیقی دارد، آقدر سنگین و پریسک است که احتمال موفقیت آن قابل پیش بینی نیست. به ویژه گروه های که متکی به نیروهای تئاتری و فعالان این حوزه از بازیگر، کارگردان و تهیه کننده هستند. در تماشاخانه ایرانشهر

در دوره اجرایی فعلی که از ۲۷ آذر ماه آغاز شده، همزمان ۳ اجرا بر صحنه آمده اند که یکی از پرکارترین و کامل ترین طراحی های صحنه این مدت اخیر را به تماشاگران عرضه می کنند. «هدویگ» اثری به کارگردانی نادر برهانی مرند، «خانه عروسک: قسمت دوم» اثری از محسن علیخانی و «باغ دکتر کوک» کاری از ملودی آرامنیا سه نمایشی هستند که برای اجرای خود، طراحی صحنه، لباس، نور، اکسسوارها و لوازم مورد نیاز اثر، دقت، ظرافت و هزینه بسیاری صرف کرده تا نمونه ای کامل در خدمت اجراهای شان باشند. هدویگ با طراحی چندمنظوره از فضای داخلی و خارجی، منزل نیمه محقری است که فضای نشیمن آن محل وقوع اتفاقات است. دیوارها و درها ورود و خروج نیز در همین راستا در نظر گرفته شده است. خانه عروسک: قسمت دوم در صحنه گسترده سالن استاد سمندریان، منزل باشکوه و مجللی را بازسازی کرده که با سازه های

چوبی و دکوری فضای تلیقی و سوزناله مورد نظر کارگردان نیز به خوبی منعکس شود. بازیگران در میان دکور و دیوارهای شیشه ای و چوبی درحال رفت و آمدند و میز بزرگی نیز در مرکز صحنه شمالی از زمان حال و واقعیت مورد نظر است. اما ملودی آرامنیا، دکور مجلل تر و کامل تر و در نظر گرفته. صحنه سالن استاد ناظرزاده، نشیمن منزل دکتر کوک کاراکتر اصلی نمایش است که با کتابخانه ای بلند و عظیم و درها و پنجره های شیشه ای که با پرده های متناسب ترین شده اند، وسایل و اکسسوارهای

موجود همگی در بازسازی فضای اجرای این نمایش که در آمریکا می گذرد، تلاش کرده طراحی کارآمدی را برای نمایش خود در نظر بگیرد تا ضمن برآورده شدن ذهنیات و هدف اجرایی و میزانسن هایش برای تماشاگران نیز ارزشی به واقع محترم قائل شود. هر بخشی از دکور و طراحی صحنه در جریان اجرا مورد بهره قرار می گیرد بنابراین نیازمند دقت و ظرافت های مورد لزوم بوده است. به نظر می رسد تماشاگران نیز تمایل دارند به نمایش هایی اقبال نشان دهند که چه از لحاظ بصری و جذابیت ظاهری و چه تکمیل عناصر اجرایی، استانداردهای لازم را داشته باشند و یکی از این مزومات بدون شک طراحی صحنه، دکور و عناصر دیگر فنی و اجرایی است.

شناسه آگهی ۱۸۵۲۵۵۶ نوبت دوم

فراخوان ارزیابی کیفی (شماره ۰۳-۱۴۰۳) و اگذاری خدمات نظارت کارگاهی و عالیته بر اجرای پروژه های گازرسانی در سطح شهرستان حاجی آباد استان هرمزگان

شرکت ملی گاز ایوان
شرکت گاز استان کردستان
(سهامی خاص)

۴-۲ داشتن ظرفیت کاری خالی متناسب با پایه و رشته کاری

۴-۴ داشتن دانش و تجربه در زمینه مورد نظر

۴-۵ حسن سابقه

۴-۶ توان مالی و پشتیبانی

۴-۸ داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی

۴-۹ ارائه آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده جهت مناقصات با برآورد بیش از ده برابر نصاب معاملات متوسط

۵- نحوه دریافت اسناد استخدام ارزیابی کیفی: کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiranir انجام خواهد شد. لازم است مشاوران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

۶- مهلت دریافت و پاسخ اسناد استخدام ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد):

۶-۱ تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۸ ساعت ۸ می باشد.

۶-۲ مهلت دریافت اسناد استخدام ارزیابی کیفی روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۵ ساعت ۱۹ می باشد.

۶-۳ مهلت ارسال پاسخ استخدام ارزیابی کیفی روز شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۹ ساعت ۱۹ می باشد.

۷- اطلاعات و اسناد خرید خدمات مشاور پس از برگزاری فرایند کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مشاورین واجد شرایط که امتیاز مناسب را در ارزیابی کسب نموده اند ارسال خواهد شد بدینوسیله است دریافت اسناد و پاسخ استخدام ارزیابی کیفی هیچگونه حقی برای متقاضیان جهت شرکت در فرایند خرید خدمات مشاور ایجاد نخواهد کرد.

۸- جهت کسب اطلاعات بیشتر در خصوص موضوع کار مناقصه با تلفن ۰۸۷-۳۱۹۴۳۱۴۹ ایمور پیامها تماس حاصل فرمایید.

توضیح: این آگهی در سایتهای www.nigc-kdir، www.shanair، www.setadiranir، www.ietsmporg.ir قابل رؤیت می باشد.

۱- نام و نشانی دستگاه: شرکت گاز استان کردستان واقع در: سنندج- میدان جهاد - ساختمان مرکزی شرکت گاز استان کردستان

۲- موضوع خدمات مشاور:

ردیف	موضوع	محل اجرای پروژه	مدت اجرای کار (ماه)	شماره فراخوان در سامانه ستاد
۱	واگذاری خدمات نظارت کارگاهی و عالیته بر اجرای پروژه های گازرسانی	شهرستان حاجی آباد استان هرمزگان	۲۴ (بیست و چهار)	۲۰۰۳۰۹۱۶۸۸۰۰۰۰۰۵۹

۳- مشاورانی که دارای شرایط لازم بوده و آمادگی انجام خدمات فوق را دارند می توانند جهت دریافت اسناد استخدام ارزیابی کیفی به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به شرح ذیل مراجعه نمایند.

۴- شرایط اولیه متقاضیان:

۴-۱ داشتن شخصیت حقوقی

۴-۲ داشتن گواهینامه صلاحیت در رشته نفت و گاز - شبکه توزیع و ایستگاههای کاهش فشار گاز متناسب با برآورد ریالی از سازمان برنامه و بودجه کشور

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹

دیدگاه: تحلیل اقتصادی

سرابی به نام کمی گرایی

آیا آنچه که نمی‌شود اندازه‌گیری کرد را می‌توان مدیریت کرد؟

علی بابایی
استاد دانشگاه شریف

برخی از صاحب‌نظران، سریال «شنود» که براساس زندگی واقعی سازندگان آن ساخته شده است را یکی از بزرگ‌ترین سریال‌های مستند فرهنگی عصر حاضر می‌دانند؛ و البته دلیل خوبی هم برای این نظر خود دارند. ماجراهای این سریال، در شهر پانچیمور آمریکا رخ می‌دهد و به بررسی چند نهاد اصلی جامعه در این شهر - یعنی پلیس، مدرسه، شهرداری و مطبوعات - می‌پردازد. این سریال توانست مخاطبانی گسترده از سراسر جهان جذب کند، چراکه در جوامع غربی، موضوعات مرتبط با سوء عملکردهای چنین سازمان‌هایی مخاطبان فراوانی دارد.

یکی از اصلی‌ترین موضوعات سریال شنود، برجسته کردن نقش مخرب شاخص‌ها (metrics) است: یعنی سنجش عملکرد سازمان‌ها با استفاده از شاخصه‌ای کمی به‌عنوان سنجش «مستولیت‌پذیری» آنها. یکی از قسمت‌های اصلی مستند، مربوط به کارآگاهان فداکاری است که به دنبال تشکیل یک پرونده جنایی پیچیده علیه رئیس یک بانده بزرگ موادمخدر هستند. اما به دلیل اینکه تشکیل چنین پرونده‌ای، ممکن است ماه‌ها یا حتی شاید سال‌ها طول کشد، مقامات بالاتر آنها را از انجام چنین کاری نهی می‌کنند. در واقع مقامات بالاتر، بیشتر مایل‌اند پلیس با دستگیری تعداد زیادی از فروشندگان خرده‌فروش موادمخدر، شاخص عددی تعداد دستگیری‌ها را افزایش دهد؛ حتی اگر در اکثر موارد، دستگیرشدگان بلافاصله آزاد شوند. همچنین شهردار مایل است تا پایان سال، میزان جرم و جنایت ۵ درصد کاهش پیدا کند؛ که البته هدفی است که تنها با نادیده گرفتن جرائم واقعی حاصل می‌شود؛ البته هر دو مورد فوق فقط به یک معناست: تمرکز بر امور کمتر مفید، به جای جلوگیری واقعی از وقوع جرم. بازی با شاخصه‌های کمی، در هر حوزه‌ای رخ می‌دهد: در حوزه پلیس، در حوزه آموزش، در حوزه پزشکی، در حوزه سازمان‌های غیرتجاری، و در حوزه کسب‌وکار. مناسبات مشکل وقتی تشدید می‌شود که این شاخص‌ها، پایه و اساس تخصیص پاداش و جریمه برای سازمان‌ها و افراد قرار می‌گیرند. در این میان و به شکل تقریباً اجتناب‌ناپذیری، افراد به مهارت دستکاری شاخص‌های کمی دست می‌یابند و یاد می‌گیرند که موارد منفی را گزارش ندهند، به جعل داده بپردازند، یا صرفاً کارهایی را انجام دهند که شاخص‌های عملکردشان را ارتقاء دهد. از همه مهمتر، گر زدن پاداش به شاخصه‌ای کمی عملکرد، در نهادهایی که کارکنان آنها متمایل به یک آرمان والا هستند، عملاً موجب تخریب حس تعلق آنها می‌گردد. حتی مبتنی بر قانون «کمپل»، هرچه از شاخص‌های کمی بیشتری برای تصمیم‌گیری اجتماعی استفاده شود، این تصمیمات، بیشتر مستعد تحریف و تخریب بود. علاوه بر این، تلاش برای ااد کردن افراد به تطبیق دادن کارهای خود با اهداف عددی از پیش تعریف‌شده، موجب از بین رفتن نوآوری و خلاقیت می‌شود. همچنین این موضوع به طور اجتناب‌ناپذیری باعث می‌شود به جای اهداف بلندمدت، اهداف کوتاه‌مدت مورد تمرکز قرار گیرند. در برخی مواقع نیز، وقتی هیچ دستاورد واقعی برای نمایش وجود ندارد، تلاش برای گردآوری و انتشار داده‌ها، که نام آن را می‌توانیم «پیشرفت شاخص به جای پیشرفت واقعی» بگذاریم، به مهم‌ترین تلاش برای شبیه‌سازی کاذب موفقیت تبدیل خواهد شد. حتی جالب اینجاست که اگر چه بسیاری از سیاستمداران، وفاداری خود را به سرمایه‌داری اعلام می‌کنند، اما اتخاذ و پیاده‌سازی رویکرد سنجش عملکرد مبتنی بر شاخصه‌ای کمی توسط آنها، در واقع تکرار بسیاری از نواقص ذاتی نظام شوروی سابق است: درست همانند برنامه‌ریزان اتحاد جماهیر شوروی که اهداف تولیدی را برای هر کارخانه تعیین می‌کردند، بوروکرات‌ها نیز برای عملکرد مدارس، بیمارستان‌ها، نیروهای پلیس و شرکت‌ها، اهداف قابل اندازه‌گیری تعیین می‌کنند؛ و درست همان‌طور که مدیران بنگاه‌های شوروی سابق، با تولید کالا‌های بُنجل به اهداف عددی تعیین شده از سمت برنامه‌ریزان بالادستی واکنش نشان دادند، مدارس، نیروهای پلیس و کسب‌وکارها نیز درحال تولید خدمات و کالا‌های بُنجل برای تحقق اهداف تعیین شده هستند. آنچه در پاراگراف‌های بالا خواندید، بخش‌هایی از کتاب «در نقد شاخص‌های کمی و سنجش عملکرد؛ ظلم و انحرافی که تمرکز بر شاخص‌های کمی بر جامعه روا داشته است» و به بهانه ترجمه و چاپ آن در این هفته بود. این کتاب تحسین شده، چالش‌برانگیز و پر فروش در سطح جهانی را، به طور ویژه تقدیم می‌کنیم به همه عزیزانی که اساساً معتقدند «آنچه را که نمی‌شود اندازه‌گیری کرد، نمی‌توان مدیریت کرد» یا عزیزانی که باور دارند (و حتی این‌گونه مشاوری می‌دهند) که روسای جمهور، وزرا و مدیران شرکت‌ها می‌توانند صرفاً از طریق کنترل داشبوردی از شاخصه‌ای کمی، به مدیریت مجموعه‌های ذیل خود بپردازند.

مبادله ارزی

میلیارد دلار

مبادله ارزی

از آغاز به کار بازار ارز تجاری (۲۴ آذرماه ۱۴۰۳) تا روز پنج‌شنبه، ۶ دی‌ماه ۱۴۰۳ بالغ‌بر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار براساس سازوکار عرضه‌وتقاضا، توسط عرضه‌کنندگان و به ارزهای مختلف در بازار مذکور عرضه و معامله شده است. با سازوکارهای طراحی شده، نوسانات نرخ ارز در این بازار از ۹ درصد در روز نخست، در روزهای اخیر به کمتر از ۰.۲ درصد رسیده است.

ادامه تیترو یک

نه به فدرالیسم

در این شیوه از ساختار سیاسی، قدرت و اختیارات قانونی میان حکومت مرکزی و دیگر اجزای تشکیل‌دهنده (استان، ایالت، مناطق...)، تقسیم می‌شود. این نظام سیاسی، تک‌ساختی نیست و در نقطه مقابل حکومت متمرکز قرار می‌گیرد. در این نوع نظام سیاسی، کشور به بخش‌های محلی با حقوق و وظایف مشخص تقسیم می‌شود. هر ایالت برای خود، مجلس و دولتی ایالتی (نخست‌وزیر) خواهد داشت. امور مربوط به ارتش و دفاعی و امنیتی و سیاست‌های کلی، به حکومت مرکزی مربوط می‌شود؛ در بقیه موارد مجلس‌های ایالتی دارای اختیارات کامل بوده و حق قانون‌گذاری در مورد امورات داخلی ایالات را دارند.

صحبت‌های اخیر محمدرضا عارف شباهت زیادی به تعاریف معمولی از فدرالیسم دارد اما شاید یکی از دلایلی که باعث شده اتهام علاقه به فدرالیسم به آقای عارف بچسبد، این باشد که مسعود پزشکیان نیز به جانب‌داری از ایده فدرالیسم متهم است و حتی سیدمحمد خاتمی نیز در سخنانی، به این ایده ابراز علاقه کرده و در زمان ریاست‌جمهوری او اداره «فدرال» کشور مطرح شد و حتی طرحی برای تقسیم ایران به ۱۰ ایالت نیز مورد بررسی قرار گرفت.

در مجلس یازدهم نیز تعدادی از نمایندگان مجلس طرحی را امضا کردند که مبتنی بر فدرالیسم بود اما بنا به دلایلی که اعلام نشد، از دستور کار خارج شد. چندی پیش مرکز پژوهش‌های مجلس مطالعه‌ای تحت عنوان «نزدیک کردن نظام اداره کشور به سمت نظام فدرالی» را منتشر کرد. در گزارش این مرکز به اتکا به درآمدهای نفتی، دخالت نامناسب در سازوکار بازار، توان نامناسب فنی و آماری و عدم هماهنگی در برنامه‌ریزی، نظارت راهبردی و «سازماندهی فعالیت‌های برنامه در دستگاه‌های اجرایی، از جمله دلایل استقرار نظام فدرالی در ایران اشاره شده است».

و اکنون معاون اول مسعود پزشکیان درباره مناسباتی صحبت کرده که به فدرالیسم نزدیک است. آقای عارف گفته: «یکی از بحث‌های مهم و جدی، تمرکززدایی است که دولت چهاردهم نظرش در این‌باره و‌گذارای امور اجرایی به استاندار است». هرچند او در شبکه ایکس، صحبت‌های اولیه‌اش را اصلاح کرده و نوشته: «در جلسه شورای عالی اداری تاکید کردم در دولت وفاق ملی جز در حوزه‌های سیاسی، امنیتی و دفاعی، که در دولت تصمیم‌گیری می‌شود، قرار است در دیگر موارد استان خودش تصمیم بگیرد و استانداران اختیارشان از آنچه که هست برای پیشرفت و توسعه استان بیشتر شود. تفسیر دیگر از این گفته راهبرد دولت نیست».

فدرالیسم اقتصادی

اما علاقه به فدرالیسم، تنها مورد علاقه اصولگرایان نیست و محسن رضایی‌میرقاند نیز بیشتر از دیگر سیاستمداران ایرانی از ایده فدرالیسم دفاع کرده است. محسن رضایی گفته: «فدرالیسم اقتصادی نوعی از اداره جوامع به صورت فدرال است. در این نظریه اداره کشور محدود به اقتصاد و مبادلات تجاری شده است و امور علمی و فناورری، اداره منطقه‌ای در جوامع بشری تاریخی قدیمی دارد که درحال حاضر به دو حالت سنتی و مدرن انجام می‌شود. سنتی به شکل اداره منطقه‌ای که شیخ‌نشین‌های حاشیه خلیج فارس انجام می‌دهند و تا قبل از دوره پهلوی در ایران نیز وجود داشته است و مدرن آن در کشورهای پیشرفته مانند کشورهای اروپایی و آمریکایی صورت می‌پذیرد. اداره هر فدرال به صورت دموکراتیک انجام می‌شود. فدرال اقتصادی نوع محدودشده‌ای از اداره به سبک فدرال است و محدود به امور اقتصادی است. البته در این روش مسائل سیاسی و دفاعی به صورت متمرکز انجام می‌شود».

نماد سبز

نماد سبز

در بورس

بورس تهران، یک روز متعادل دیگر را به پایان رساند. در روزی که اکثریت بازار سبزپوش بودند اما سنگینی عرضه شاخص‌سازها موجب شد تا شاخص کل بورس ۰.۷۵ درصد منفی شود و به سطح ۲ میلیون و ۸۲۷ هزار و ۴۱۹ واحدی برسد. با این حال، وجود بیش از ۴۶۰ نماد سبز در پایان بازار (حدود ۷۰ درصد از کل نمادها) موجب شد تا شاخص هموزن بیش از ۰.۹ درصد مثبت شود و به سطح ۸۵۷ هزار و ۳۷۷ واحدی برسد.

هزار میلیارد تومان

هزار میلیارد تومان

مبادله در بورس

دیروز خریداران دست بالا را در بازار داشتند و سرانه خرید حقیقی‌ها به بیش از ۵۷ میلیون تومان رسید که تقریباً ۳ میلیون تومان بیشتر از سرانه فروش این معامله‌گران بود. از سوی دیگر، ارزش معاملات خرد بالغ‌بر ۱۷ هزار میلیارد تومان بود تو روزهای رونق بازار سرمایه همچنان ادامه داشته باشد. خروج پول از کل بازار ۳۸۰ میلیارد تومان و خروج پول از صندوق‌های درآمد ثابت ۷۴۰ میلیارد تومان بود.

کردن ایران، ترجمه شده است. شمار زیادی از تحلیلگران معتقدند تمرکزگرایی از عوامل زمینه‌ساز توسعه نامتوازن جغرافیایی شده به‌گونه‌ای که ثروت در مراکز قدرت سیاسی - اقتصادی در تهران، مشهد، اصفهان، تبریز و قم انباشته شده و به نابرابری جغرافیایی انجامیده است. «سانترالیسم» در ایران اگر چند نشانه مهم داشته باشد، یکی از مهم‌ترین آنها جاده‌ها و بزرگراه‌های زیادی است که از دورترین نقاط کشور به پایتخت ختم می‌شود. سانترالیسم، یعنی «تمرکزگرایی اداری». یعنی اداره همه امور از یک مرکز. مثل ایران که همه چیزش در تهران خلاصه می‌شود. سیاست در تهران خلاصه می‌شود، برای همه چیز در تهران سیاست‌گذاری می‌شود، منابع را در تهران تقسیم می‌کنند و طبیعی است که جاده هم به تهران ختم می‌شود. ما علاوه بر تمرکزگرایی اداری، دچار تمرکزگرایی اقتصادی هم هستیم و این کار را خیلی بدتر کرده است. کافی است به نقشه حمل‌ونقل ایران نگاه کنید، انتهای همه راه‌ها تهران است. جاده و ریل و بزرگراه از دوردست‌ها به تهران می‌رسند و شروع همه راه‌های مهم نیز از تهران است. ممکن است بگویید این نقشه غیرعادی نیست، چون تهران پایتخت و بزرگ‌ترین بازار مصرف کالا است اما مگر در ترکیه همه راه‌ها به آنکارا ختم می‌شود؟ مگر همه تولیدات قطب‌های صنعتی ترکیه به بازار آنکارا یا استانبول ارسال می‌شود؟ در چنین شرایطی راه‌حل چیست؟ راه‌حل دنبال کردن توسعه متوازن بر پایه آمایش سرزمینی است یا فدرالیسم؟

شماری از تحلیلگران سیاسی و اقتصادی به سخنان معاون اول رئیس‌جمهوری واکنش نشان دادند. از جمله آرش رئیس‌ی‌ژاد در اینستاگرام نوشت: «نسلی انقلابی که در جوانی به دنبال طیف گوناگونی از «ایسم»‌ها رفت؛ امروز مجذوب فدرالیسم و سیستم ایالتی گشته؛ گویی در آستانه پیری اکسیری شفاف‌بخش یافته؛ غافل از آنکه با ایجاد مرزهای صنعتی درون کشوری با تداوم تاریخی گامی برای تجزیه برمی‌دارند. ایران هنوز برایشان موش آزمایشگاهی است».

آقای رئیس‌ی‌ژاد نوشت: «فدرالیسم راهی برای اتحاد میان کشورهای مستقل بوده؛ آلمان زمانی شامل ۳۵۰ شهریارنشین بود و آمریکا نیز متشکل از ۱۳ مهاجرنشین مجزا بود. در چنین وضعیتی بود که فدرالیسم به‌عنوان «فرآیندی وحدت‌بخش» پذیرفته شد. برعکس، ترکیه با وجود توج قومیتی کشوری تک‌ساخت است که فدرالیسم را برنمی‌تابد». به عقیده آقای رئیس‌ی‌ژاد: «فدرالیسم با برپایی دولت‌هایی درون دولت در دستگاه عریض‌وطول نظام اداری کشور خواهد افزود؛ دستگاهی کند و ناکارآمد و از سرچشمه‌های ناراضی‌تبی در جامعه ایرانی. در زمانه کنونی اما جمع کردن دست‌و‌پای دولت در حکمرانی امری خردمندانه است، نه یافتن بهانه برای گسترش بیشینه آن». شماری دیگر از تحلیلگران نیز ضمن انتقاد شدید به معاون اول، سخنان او را مقدمه‌ای برای خودمختاری و تجزیه ایران اعلام کرده‌اند. به عقیده آنها فدرالیسم در جایی استفاده می‌شود که ملت به معنای واقعی نباشد این در حالی است که ایران یک ملت کهن با استمرار تاریخی است. با این حال مدافعان محمدرضا عارف معتقدند ایران وحدتی خدشه‌ناپذیر از کثرت‌هایی است که آن را در طول تاریخ، شکل و قوام بخشیده‌اند. عباس موسایی می‌گوید: «ایران همچنان که واجد گستردگی سرزمینی و تفاوت‌های فرهنگی و اقلیمی است، مشکلات مناطق آن متفاوت است. اعتقاد و التزام به حل مشکلات، معطوف به تنوع و تکرر و وفای برای غلبه بر آنها، هرگز به معنای اعتقاد به فدرالیسم نیست».

جمع‌بندی

اقتصاددانان از ساختار فعلی کشور به‌مثابه ساختمانی قدیمی نام می‌برند که توانایی تعمیرات رادیکال را ندارد. بهسازی نظام اداری ضروری است اما مقدم بر آن، بهسازی فکر نظام حکمرانی است. مسعود نیلی مدتی پیش در دنیای اقتصاد نوشته بود: «بزرگ‌ترین آفت نظام حکمرانی ما، وجود تحلیل‌های متفاوت راهبردی، همراه با دادن وزن‌های کاملاً متفاوت به موضوعات، در میان مقامات اصلی تصمیم‌گیرنده کشور است». امیدواریم اصلاحات مدنظر آقای عارف کشور را از مسیر اصلی خودش منحرف نکند.

اعتراف متهمان

محمدتقی سلطانی، رئیس پلیس آذربایجان شرقی گفت: با بررسی‌های صورت‌یافته احتمال فوت بیماران خاص در اثر عدم استفاده از داروی خریداری شده توسط همراهان بیمار در بیمارستان تبریز متصور است. یکی از کمک‌بهباران بیمارستان به‌عنوان مظنون دستگیر شد که با بررسی‌های فنی و علمی، اعتراف کرده و نام سه نفر از هم‌دستان خود را اعلام کرد که همگی دستگیر و به بزه منتسب اعتراف و اعلام داشتند.

ساعت کاری جدید بانک‌ها

شورای هماهنگی بانک‌ها ساعت کاری جدید بانک‌ها به منظور مدیریت بهینه مصرف انرژی تا پایان بهمن‌ماه را اعلام و تأیید کرد. ستاد بانک‌ها در تهران شنبه تا چهارشنبه، ۷ الی ۱۴ و شعب بانک‌ها در کل کشور شنبه الی چهارشنبه ۷ الی ۱۴ برای کارکنان و ۷:۳۰ الی ۱۳:۳۰ برای مشتریان و پنج‌شنبه، ۷ الی ۱۳ برای کارکنان و ۷:۳۰ الی ۱۲:۳۰ برای مشتریان است.

اذعان به کیفیت نامناسب

ستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درباره وضعیت تعهد اپراتورها برای افزایش کیفیت اینترنت در پی افزایش تعرفه‌ها در سال گذشته گفت: بحث کیفیت شبکه یکی از دغدغه‌های ما در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است. کیفیت شبکه در یکسری از نقاط و در بعضی از سرویس‌ها، دارای محدودیت است و ما به آن اذعان داریم. یک تیم تخصصی را برای بررسی این موضوع در نظر گرفته‌ایم.

گزارش

۲۴ درصد جوانان ازدواج نکردند

میانگین سن مردان و زنان افزایش پیدا کرده است

بررسی داده‌های نیروی کار مرکز آمار نشان می‌دهد، سطح فعالیت اقتصادی جوانان پایین است؛ به‌گونه‌ای که نرخ مشارکت اقتصادی این افراد از ۵۱.۱ درصد در سال ۱۳۹۷ به ۴۶.۸ درصد در سال ۱۴۰۱ کاهش پیدا کرده است. براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، درحال حاضر ۱۱.۳ میلیون نفر از جوان‌ها مشارکت اقتصادی ندارند. مقایسه با دیگر کشورها، پایین بودن سطح فعالیت اقتصادی جوانان کشورمان را بیش از پیش نمایان می‌کند. در سال ۲۰۲۳، میزان مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله کشوری همچون انگلستان بیش از ۲ برابر نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ایران در همین بازه سنی بوده است.

یکی دیگر از ابعاد مهم پیشرفت، مثبت بودن شاخص‌های مربوط به نهاد خانواده است. براساس اصل دهم قانون اساسی، خانواده واحد بنیادین جامعه به‌شمار می‌رود که تشکیل آن در سنین به هنگام و مناسب مورد تأکید بند «۴» سیاست‌های کلی خانواده قرار گرفته است.

در این میان، جوانان مهم‌ترین نقش‌آفرین در تشکیل و پایداری نهاد خانواده محسوب می‌شوند. اما داده‌های سال‌های اخیر نشان می‌دهند که شاخص ازدواج و ویژه سنی جوانان کاهش یافته است؛ به‌گونه‌ای که در سال ۱۳۹۲، ۴۷.۸ درصد به ازای هزار نفر مرد جوان و ۴۰.۷ نفر به ازای هزار نفر زن جوان ازدواج کرده‌اند؛ اما این میزان در سال ۱۴۰۲ به ۲۹.۷ نفر به‌ازای هر هزار نفر مرد جوان و ۲۶.۲ نفر به ازای هزار نفر زن جوان کاهش یافته است.

ذیل موضوع خانواده، جوانان علاوه بر نقش‌آفرینی در تشکیل خانواده، نقش اساسی در تداوم نسل جامعه ایرانی بر عهده دارند. اما داده‌ها نشان می‌دهند باروری ویژه زنان جوان متاهل، از ۲۲۹ تولد به ازای هزار زن متاهل جوان در سال ۱۳۹۱ به ۱۶۸ مورد در سال ۱۴۰۰ کاهش یافته است. درحال حاضر وضع فرزندآوری در کشور مطلوب ارزیابی نمی‌شود. نرخ باروری کل ۱.۵۴ فرزند است که این عدد به میزان ۰.۷ کمتر از حد جانشینی (۲.۱) فرزند به ازای هر زن) است. بنابراین وضعیت مشارکت جوانان حداقل در دو بعد اقتصادی و خانواده گنجان پیشرفت با وضع مطلوب آن فاصله معناداری دارد.

براساس داده‌های پیمایشی در سال ۱۳۹۸، ۲۶.۲ درصد از مردان و ۳۱.۸ درصد از زنان که در دوره سنی ۱۵ تا ۲۹ سال قرار دارند؛ معتقدند به میزان زیاد و خیلی زیاد به دیگران وابسته هستند. در واقع حدود یک‌سوم از جامعه جوان در سنین اعلام شده دچار مساله عدم استقلال‌یافتگی هستند و شواهد بیشتری دال بر تأخیر استقلال‌یافتگی جوانان موجود بوده است.

رخداد ازدواج به‌عنوان مدخل ایجاد نقش‌های مهم همسری، مادری و پدری به‌شمار می‌رود که هر کدام از آن نقش‌ها مستلزم پذیرفتن مسئولیت‌های متعدد است. لذا ازدواج در سنین به‌هنگام و عمومیت بالای تشکیل خانواده میان جوانان می‌تواند نشانگر بخشی از مقوله استقلال‌یافتگی به‌نگام آنها باشد. اما مطابق آمار، در بازه زمانی ۱۳۶۵ تا ۱۴۰۲، میانگین سن ازدواج مرتبه نخست مردان از ۲۳.۸ سال به ۲۸.۳ سال افزایش یافته است.

در بازه زمانی مورد اشاره، میانگین سن زنان در ازدواج مرتبه نخست از ۱۹.۹ سالگی به ۲۴ سالگی افزایش پیدا کرده است. اگر زنان جوان در اواسط دهه ۶۰، خانواده خود را در اواخر دهه دوم زندگی تشکیل می‌دادند، اکنون این امر تا حدود اواسط دهه سوم زندگی به تعویق افتاده است. البته شیب افزایش میانگین سن ازدواج در مرتبه اول هم به لحاظ میزان رشد و هم از نظر کیفیت رشد در پسران و دختران متفاوت بوده است. به‌گونه‌ای که بیشتر این میزان رشد میانگین سن ازدواج دختران بین سال‌های ۱۳۸۵ - ۱۳۶۵ اتفاق افتاده و از سال ۱۳۸۵ تا به امروز تغییرات کمتر بوده، اما در پسران روند شیب تغییرات سن ازدواج ملایم‌تر بوده است.

علاوه بر به تعویق افتادن زمان ازدواج و تشکیل خانواده جوانان، سهم افراد هرگز ازدواج نکرده که در سنین جوانی قرار دارند نیز افزایش یافته، به‌گونه‌ای که بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱، سهم جوانان هرگز ازدواج نکرده از ۴۴ درصد به ۴۹ درصد افزایش یافته است. با فرض تعریف قبلی از سن جوان، در بازه زمانی مورد اشاره، سهم جوانان هرگز ازدواج نکرده از ۶۳ درصد به ۷۴ درصد رسید. در واقع حدود ۴۹ تا ۷۴ درصد از جوانان یکی از سه شاخص مهم استقلال‌یافتگی که ازدواج است را ندارند.

قربانیان بحران اقتصادی

چگونه اجاره‌بها زندگی را برای مردم غیر قابل تحمل کرده است؟

گروه اجتماعی: «هنرمندان زیادی از تهران دور می‌شوند، چون نمی‌توانند از پس اجاره‌بها برآیند، آیا ما باید تهران را رها کنیم؟ واقعاً زندگی آسان نیست و آیا مادرم در آستانه ۱۰۰ سالگی، توسط صاحب‌خانه باید از خانه بیرون انداخته شود؟» این را دختر ثمنیه باغچه‌بان، آهنگساز، شاعر و نویسنده گفته است. وضعیت وخیم بازار مسکن با اجاره‌های نجومی میزان فشار اقتصادی را به مردم چندین برابر کرده است، حتی هنرمندان.

هر روز که دلار رکورد جدید را ثبت می‌کند، تن و بدن مستاجران نیز می‌لرزد که حالا سر سال تمدید اجاره که فرا رسید، صاحب‌خانه چقدر به ودیعه مسکن و اجاره‌خانه اضافه می‌کنند، اغلب هم با مستاجران مدارا نکرده و شرایط اقتصادی هر جایی که به آنها فشار بیاید و برای‌شان کم‌وکسری ایجاد کند، فشار را به مستاجر بیشتر می‌کنند. سقف‌های تعیین قیمت اجاره و ودیعه‌ای هم که از سوی دولت تعیین می‌شود، برای مالکان و بعد املاکی‌ها ملاک عمل نیست و بازار مسکن راه خود را می‌رسد. راهی که تحت تأثیر قیمت دلار، سکه، طلا، خودرو و سایر هزینه‌های مردم است. گزارش سیاستی سوم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با موضوع رفع فقر مسکن در کشور، لزوم اجرای ترکیبی از سیاست‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت با تأکید بر ویژگی‌های مکانی و جمعیتی منتشر شد.

در این گزارش آمده است: در حداث سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱، تعداد خانوارهای مستاجر درگیر فقر در کشور رشدی ۴۸ درصدی داشته است. در سال ۱۴۰۱، بیش از یک میلیون خانوار مستاجر درگیر فقر در مناطق شهری (۸۲ درصد)، درآمدی کمتر از خط فقر داشته و ۲۳۳ هزار خانوار (۱۸ درصد) با اضافه شدن هزینه تامین مسکن استیجاری به سبد هزینه آنها، درگیر فقر شده‌اند. در روستاها گروه اول معادل ۷۵ هزار خانوار (۷۱ درصد) و گروه دوم، معادل ۳۱ هزار خانوار (۲۹ درصد) بوده‌اند.

براساس این گزارش، با توجه به اینکه تنها ۸ درصد از خانوارهای مستاجر درگیر فقر در روستاها سکونت دارند، فقر مستاجران را بیشتر می‌توان پدیده‌ای شهری دانست؛ در مقابل، محرومیت مسکونی که با ویژگی‌های کالبدی مسکن تعریف می‌شود، چهره‌ای روستایی دارد. به طوری که در سال ۱۴۰۱، ۴۸ درصد (۲ میلیون خانوار) از خانوارهای درگیر محرومیت مسکونی در مناطق شهری و ۵۲ درصد (۲/۲ میلیون خانوار) در مناطق روستایی سکونت داشته‌اند.

وضعیت فقر و محرومیت مسکن در استان‌های مختلف نیز متفاوت است. برای مثال، در استان‌هایی چون البرز و قم، ۱۰۰ درصد مستاجران به دلیل درآمد نامکفی دچار فقراند و در استان‌های کردستان و آذربایجان غربی نرخ فقر ناشی از هزینه‌های تامین مسکن استیجاری بالاست (۴۶ و ۳۸ درصد). همچنین با وجود اسکان بیشترین تعداد خانوار مستاجر درگیر فقر در استان تهران، نرخ محرومیت مسکونی در این استان پایین و تنها ۵ درصد است. درحالی که این نرخ در استان‌هایی مانند سیستان و بلوچستان نزدیک به ۶۰ درصد است.

این گزارش با تأکید بر اینکه در ایران، تا کنون سیاست‌های متعددی برای تامین مسکن برای خانوارهای درگیر فقر اجرا شده است، می‌افزاید: این سیاست‌ها طیف متنوعی را از پروژه‌های پرهزینه‌ای، چون طرح مسکن مهر یا احداث شهرهای جدید تا طرح‌هایی چون تعیین سقف اجاره‌ها و اعطای وام ودیعه مسکن در سال‌های اخیر در برمی‌گیرند. با این حال، نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که هیچ یک از این طرح‌ها نتوانسته‌اند مشکل فقر مسکن

در کشور را رفع کنند. گزارش حاضر با بررسی آمارها و ویژگی‌ها فقر و محرومیت مسکن در کشور، پیشنهاد می‌دهد که اجرای هر نوع سیاستی در حوزه مسکن باید مبتنی بر نیازسنجی مسکونی خانوارهای درگیر فقر و محرومیت و ویژگی‌های مکانی محل اسکان آنها باشد. به‌عنوان مثال، برای رفع فقر مسکن در شهرها اولویت باید با اجرای سیاست‌های کوتاه‌مدتی در زمینه تامین هزینه مسکن استیجاری مانند کمک‌های بلاعوض مسکن، کنترل اجاره‌بها و بسته‌های حمایتی برای تامین اقلام ضروری باشد، درحالی که در روستاها می‌توان تمرکز را بر سیاست‌های بلندمدت‌تری، چون ساخت و بهسازی مسکن قرار داد.

همچنین با توجه به تفاوت‌های استانی در زمینه فقر و محرومیت مسکن باید نگاهی اختصاصی به هر استان داشت. با ترسیم نقشه فقر و محرومیت مسکن در استان‌های کشور به تفکیک شهرستان، می‌توان این تفاوت‌ها را در سیاست‌گذاری‌ها لحاظ کرد.

بیشترین سهم هزینه‌ای خانواده

طبق گزارش مرکز آمار ایران، بیشترین سهم هزینه‌های خانوار برای اجاره مسکن است. اجاره مسکن بین ۴۰ الی ۷۰ درصد درآمد خانوار را به خود اختصاص داده است. دولت برای کنترل این شرایط سال‌هاست به صورت آشکار و پنهان یارانه پرداخت می‌کند و حقوق‌ها را افزایش می‌دهد. همین اقدام خود عامل افزایش تورم است و دولت در یک دور باطل اقتصادی قرار گرفته است.

ایمان زنگنه، کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی اظهار کرد: «باید بار هزینه‌های روی دوش دولت را برداشت. امروز بودجه کشور فقط بودجه جاری است و دیگر چشم‌انداز توسعه‌ای و عمرانی در آن وجود ندارد. دولت و مجلس باید شرایط امروز جامعه را ببینند و منافع ملی را در نظر بگیرند تا بتوان وحدت ملی را حفظ کرد. برای حل این مهم نیز می‌توان با حل مساله مسکن اقدام درست و دقیقی انجام داد».

تحلیلگر مسائل اقتصادی، درباره تأثیر خودمالکیتی مسکن مردم و تأثیر آن بر کسری بودجه دولت اظهار کرد: «بودجه امروز کشور بیشتر یک بودجه جاری است و دیگر بودجه توسعه‌ای یا بودجه‌ای که طرح‌های عمرانی زیادی داشته باشد، نیست. دولت باید منابع درآمدی خود را افزایش دهد تا بتواند چشم‌انداز توسعه‌ای کشور را در بودجه مشخص کند. باید بتوان با در نظر گرفتن شرایط و دقت بالا، زمین به مردم عرضه کرد تا خودمالکیتی افراد بیشتر شود. بسا این اقدام می‌توان بخش بزرگی از هزینه‌های دولت را که صرف پرداخت یارانه‌های پنهان و آشکار می‌شود کم کرد. البته باید توجه کرد، ایجاد شهرها باید به صورت محله‌محوری باشد. برای ایجاد این محله‌ها با ساخت مسکن هم نباید تعلل کرد».

زنگنه در ادامه سخنان خود به اهمیت بافت فرسوده و توجه به آن افزود: «بافت فرسوده یک بخش مهم در حوزه مسکن

است که می‌توان با استفاده از آن و احیای دوباره خانه در این بافت، بخشی از مساله مسکن را حل کرد. اما باید توجه کرد، این امر تنها راهکار حل مساله مسکن نیست. ایران پهنه وسیعی دارد و درست نیست با این سطح از زمین، اقدام به تراکم‌سازی شود. دلیلی برای این حجم از بلندمرتبه‌سازی و تراکم در کشور وجود ندارد. این نوع ساختمان‌سازی که امروز در کشور رواج دارد، هیچ سنخیتی با فرهنگ، دین و اقلیم ایرانی ندارد. بهتر است ساخت مسکن را بیشتر بر عرصه و تک‌طبقه استوار کرد. به عقیده من در قالب نهضت ملی مسکن و واگذاری زمین برای ساخت مسکن، باید به سمت شهرهایی حرکت کرد که همه نیازهای مردم را پوشش دهد. هدف فقط ساخت هر نوع خانه‌ای نیست. الزام به خانه‌سازی همراه با توجه به فرهنگ ایرانی و فرصت‌هایی است که در کشور وجود دارد».

ضرورت مردمی سازی مسکن

عضو هیات علمی دانشگاه با تأکید بر اینکه باید از اشتباهات پروژه مسکن مهر درس گرفت، بیان کرد: «دولت می‌تواند با انعقاد یک قرارداد سه‌جانبه بین خودش به‌عنوان صاحب زمین و ناظر، متقاضی و سازنده به‌عنوان تامین‌کنندگان بودجه لازم، در کشور مسکن‌سازی کند. پس با واگذاری زمین به مردم برای ساخت مسکن، بخش مهمی از مشکلات بودجه‌ای دولت و هزینه‌های معیشت مردم حل خواهد شد. با ساخت صنعتی مسکن در کشور می‌توان همزمان سرعت مسکن‌سازی را در کنار کاهش هزینه ساخت، جلو برد. این اقدامی است که مردم با آن رضایت بیشتری خواهند داشت و بهبود عملکرد دولت را برای حوزه مسکن به همراه خواهد داشت. باید توجه کرد که دولت می‌تواند با استفاده از بخش خصوصی و سرمایه‌گذار، مسکن بیشتری در همه کشور بسازد».

زنگنه با اشاره به اینکه ساخت مسکن در کاهش کسری بودجه موثر است، توضیح داد: «هرکاری که با آن بتوان باری از دوش دولت برداشت و هزینه‌های دولت را کم کرد، باید انجام شود. به همین منظور هم تأکید بر ساخت مسکن از سوی سرمایه‌گذار و بخش خصوصی وجود دارد. اگر بتوان با هر اقدامی باری از روی هزینه‌های دولت برداشت، قطعاً در کسری بودجه تأثیر دارد. پس می‌توان گفت با ساخت مسکن و افزایش خودمالکیتی خانوار کسری بودجه دولت را به علت کاهش هزینه‌های جاری، کاهش داد. البته دولت باید در کنار افزایش خودمالکیتی نظام بانکی را نیز اصلاح کند و توجه بیشتر به تجارت خارجی داشته باشد».

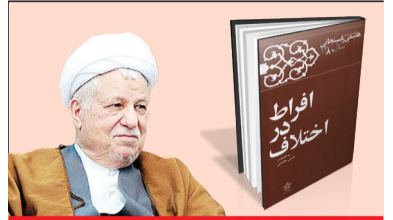
این تحلیلگر مسائل اقتصادی درباره نقش مجلس بر عملکرد دولت توضیح داد: «باید نماینده‌های مجلس اولویت‌های ملی بر سر اولویت‌های ناحیه‌ای و محلی ارجح بدهند. نماینده‌ها به طور عمده برای تغییر شرایط منطقه خود، بندها و پیشنهادهایی را به قانون بودجه اضافه می‌کنند که این اقدام درستی نیست. نماینده‌های محترم مجلس باید توجه کنند، مسائل اهمیت ملی دارد. از سوی دیگر، مجلس ناظر بر عملکرد دولت است و شرایط جنگی امروز کشور به‌گونه‌ای است که باید انسجام داخلی اهمیت داشته باشد. ثبات اقتصادی بسیاری مهم است و باید فشارهای تورمی بر مردم کاهش پیدا کند. نماینده‌ها می‌توانند مسائل را از دید امنیت ملی نگاه کنند و نظارت دقیق‌تری داشته باشند. می‌توان با این دست اقدامات چالش امروز مسکن را هم به درستی با حذف هزینه‌های اضافی و غیرضرور حل کرد. بنابراین می‌توان با افزایش تیراژ مسکن به صورت زنجیره‌وار، بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور را حل کرد».

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدفاضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیر نظر شورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطریانفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌پار، امیراقتناعی

مدیرهیبری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌نفر • حروف‌چین: مجتبی دیگر • نشانی: تهران پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۱۷۰

ادامه یکشنبه ۲۹ مهر

اختلاف در کابینه اسرائیل

آمریکا به آنها گفته که برای تصرف کابل اقدام نکنند؛ گویا خواست پاکستان است. گرچه روس‌ها هم مصلحت نمی‌دانند که شمالی‌ها برای تصرف کابل اقدام کنند و فکر می‌کنند، ضربه زیادی می‌خورند و سرانجام هم از دست‌شان بیرون می‌آورد و بهتر است، نیروهایشان را صرف پاک‌سازی شمال کنند. من هم با این نظر موافقم اما رهبری و سپاه نظر داده که تصرف کابل خوب است چون باعث تداوم مشروعیت دولت [برهان‌الدین] ربانی، [رئیس‌جمهور افغانستان] می‌شود.

بمباران آمریکا تشدید شده و گاهی تجمع نیروهای طالبان را هم می‌زند. دیشب و امروز هرات را بارها زده‌اند. طالبان، امروز ادعا کرده‌اند که در عملیات پریشپ کماندوهای آمریکا ۲۵ نفر از آنها را کشته‌اند و روزنامه‌های پاکستان هم اولین عملیات زمینی آمریکا را ناکام معرفی کرده‌اند. آمریکا توسط سوتیس پیامی برای ما فرستاده و گفته، برنامه آنها ایجاد دولت فراگیر در افغانستان با توجه به اکثریت بودن پشتون‌ها و سهم تاجیک و هزاره و ازبک‌هاست.

پاکستان اصرار دارد که میان‌روهای طالبان هم باید در دولت باشند. ایران، روسیه و هند این را نمی‌پذیرند. روس‌ها معتقدند که افغانستان فعلاً به دو قسمت شمال و جنوب - سفید و سیاه - تقسیم شود و جبهه متحد در شمال بماند و کاری به جنوب نداشته باشند و در جنوب، جنگ آمریکا و طالبان ادامه داشته باشد. اروپایی‌ها روی ظاهرشاه اصرار دارند.

در فلسطین، اسرائیل با نیروهای مسلح، اکثر شهرهای منطقه خودگردان را اشغال کرده و در کابینه اسرائیل، اختلاف افتاده و حزب کارگر گفته، اگر نیروهای اسرائیل دست از این بردارند از کابینه بیرون می‌روند.

عصر جمعی از پرورش‌دهندگان میگو آمدند. از زورگویی صادرکنندگان و کارخانه‌داران جمع‌آوری شکایت کردند و از من به عنوان بنیان‌گذار این صنعت، حمایت خواستند.

در این لحظه، مسابقه فوتبال ایران و بحرین در منامه در جریان است. تمام ایران چشم به راه و حساس است. متأسفانه در نیمه اول، ایران دو گل خورده و مردم دمق شده‌اند. فاطمی، همراه خاله‌اش اشرف، برای معالجه سرطان اشرف به لندن رفته است.

دوشنبه ۳۰ مهر

دیدار با نماینده دلجان و محلات

شورای اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی آمدند. گفتند، اتحادیه بیش از ۳۰ انجمن عضو دارد و قوی‌ترین مجموعه است و از متلاشی شدن [دفتر] تحکیم وحدت، ابراز شادمانی کردند و از آقای [محسن] قمی، مسئول نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها به خاطر بی‌توجهی نسبت به خودشان و کمک زیاد به تحکیم، شکایت کردند و برخلاف اتحادیه انجمن‌های اسلامی مستقل دانشگاه آزاد اسلامی از آقای سیادت، مسئول انجمن‌ها ابراز رضایت نمودند و نمونه‌هایی از کارها را ارائه دادند.

آقای [علی اصغر] هادی‌زاده، نماینده دلجان و محلات آمد. برای امه جمعه و فرمانداران شهرستان، برای مشورت درباره مراسم شهید [فضل‌الله] محلاتی، وقت خواست و گفت، وضع روحی نمایندگان مجلس به خاطر اقدامات قوه قضاییه و شورای نگهبان، خوب نیست و گفت، احتمال استعفاي دسته‌جمعی در صورت بازداشت نمایندگان هست. از من خواست که برای حل مشکل کمک کنم. از دوم خردادها و جانباز است.

عصیانگر زمانه

درباره فروغ فرخزاد که شاعر سرکش زمانه‌ی خود بود

نیره خادمی گروه تاریخ

ساده و تصویرسازی‌هایی نو، ساختار سنتی زمانه را به چالش کشیده و به جنسیت زن در شعر هویت بخشید. نگاه فروغ فرخزاد تنها به جنسیت و زن خلاصه نمی‌شد و مسائل اجتماعی و سیاسی جامعه خود را به نقد می‌کشید. نوآوری‌های او در شعر به اندازه‌ای بود که مسعود فرزاد، نویسنده و مترجم و روزنامه‌نگار معاصر ایران، مرگ او را به گم شدن دوباره دیوان رودکی تشبیه کرد. او گفته بود: «دیوان رودکی دو بار گم شد. یک‌بار آنچه بود که گفتند، نابود شد و بار دیگر که رودکی دیگری (فروغ) نا به هنگام مرد و شعرهایش ناسروده ماند و در نتیجه آنچه می‌توانستیم داشته باشیم را نداریم». این نقل قول را محمد بقایا ماکان، نویسنده، مترجم و پژوهش‌گر ایرانی در گفت‌وگو با ایلنا کرده است. او در ادامه به نظر ابراهیم گلستان درباره فروغ فرخزاد می‌پردازد: صادق چوپک دیداری با ابراهیم گلستان درباره فروغ داشته، در جایی به او می‌گوید: به نظر من تاثیر بسیار در آگاهی و تکوین شخصیت هنری فروغ داشته‌اید و آشنایی فروغ با شما نه تنها سبب شد، او به کار فیلم‌سازی راه پیدا کند و فیلم «خانه سیاه» را بسازد؛ بلکه در شعر او نیز تحولی تازه پیدا شد که به احتمال زیاد سر در آشنایی با شما دارد، گلستان در پاسخ چوپک با حالتی برافروخته و خشمگین فریاد می‌زند که «نه اصلاً این‌طور نیست آقای چوپک این حرف را نزنید. من به هیچ‌وجه نظر شما را قبول ندارم. آنچه شما در مورد فروغ گفتید، بی‌انصافی است؛ زیرا او نان استعداد و نبوغ خود را می‌خورد» چوپک که از این حرف قانع نمی‌شود مجدداً می‌گوید که «این عقیده شخصی من است و اطلاعاتی که به دست آورده‌ام، سبب شده چنین قضاوتی داشته باشم. اما فراموش نکنید که چنین قضاوتی از ارزش فروغ نمی‌کاهد زیرا به دنبال آگاهی رفتن و کسب معرفت و دانش کردن، کار هر کسی نیست و این شما بودید که کتاب خوب خواندن و جست‌وجو کردن در کتاب را نشان دادید و این رغبت را در او برانگیختید».

◀ نوجوانی و آغاز سرایش شعر

فروغ فرخزاد ۸ دی سال ۱۳۱۳ در امیریه تهران به دنیا آمد و بسیاری می‌دانند که پدرش نظامی و سخت‌گیر بود، مادری ساده و خانه‌دار داشت، با ازدواجی ناموفق و رنج دوری از فرزند، دست‌وپنجه نرم می‌کرد و در خلال همه اینها ارتباطی خاص با ابراهیم گلستان، نویسنده و فیلمساز معاصر ایران پیدا کرده بود. شعر را از نوجوانی آغاز کرده بود و نخستین مجموعه شعر خود را در سن ۱۷ سالگی منتشر کرد. انتشار شعر «گنه کردم گناهی پر ز لذت» در یکی از مجلات حاشیه‌های زیادی برای او به همراه داشت. شاید همین حاشیه‌ها هم در از هم گسستن زندگی زناشویی‌اش بی‌تاثیر نبود به طوری که پس از ۵ سال، باعث جدایی‌اش از پرویز شسپور شد و از آن به بعد تا زمان مرگ خود از دیدن فرزندش، کامیار شسپور محروم ماند با این حال چندان علاقه‌ای نداشت از جزئیات زندگی‌اش بگوید.

◀ بلوغ در شعر

نوآوری ادبی و مفهومی که فروغ فرخزاد در سرایش شعرهای خود به ادبیات ایران اضافه کرد در نوع خود انقلابی عمیق در این راه بود. پیش از او زنان از بیان عواطف انسانی و عاشقانه خود برحذر بودند و تبعیض‌های جنسیتی کمتر به عنوان ناهنجاری اجتماعی به چشم جامعه می‌آمد. طبیعتاً در چنین جامعه‌ای هیچ زنی سراغ بیان مسائل زنانه در شعر نمی‌رفت و چه بسیار زنانی که همان زمان هم با اسم‌ورسم مردانه می‌نوشتند اما فروغ فرخزاد به عنوان صدای زنان ایران در شعر، الهام‌بخش بسیاری شد. او در ۶ دفتر شعری که به چاپ رساند با استفاده از زبانی

فرخزاد، خواهر بزرگ‌تر فروغ در شرح آن گفته بود: «یک روز فروغ با التهاب و هیجان خاصی به من گفت: با مردی آشنا شدم که خیلی جالب است. اثر فوق‌العاده‌ای روی من گذاشته. محکم و با نفوذ است. بسیار جدی است. اصلاً غیر از مردهایی است که تا حال شناخته بودم. برای اولین باری است که از کسی احساس ترس می‌کنم. از او حساب می‌برم. او خیلی محکم است. وقتی گلستان در زندگی فروغ جدی شد، او هر روز آرام‌تر، تودراتر و سلاکت‌تر می‌شد. بعد از اینکه ابراهیم گلستان در نزدیکی استودیو گلستان، خانه‌ای برای فروغ ساخت من که تقریباً هر روز ناهار با فروغ بودم دیگر کمتر او را می‌دیدم. گلستان هر روز برای فروغ، مسائله‌ای جدی‌تر و عمیق‌تر می‌شد. فروغ با همه قلبش عاشق گلستان شده بود و برای فروغ، گویی جز گلستان هیچ چیز وجود نداشت». به هر ترتیب حضور در استودیوی فیلمسازی، او را به سمت سینما برد، بعد با تدوین فیلم آشنا شد و نامش به عنوان تدوین‌گر در تیتراژ برخی فیلم‌های مستند گلستان نقش بست. فعالیت فروغ فرخزاد از آن زمان در سینما بیشتر شد. در فیلم کوتاه مستند «خواستگاری» ساخته مشترک ابراهیم گلستان و آلن وارگان، نقش بازی کرد و به عنوان دستیار همراه کارگردان بود. همکاری او با ابراهیم گلستان در برخی دیگر از پروژه‌های سینمایی از جمله خشت و آینه در مقام بازیگر یا تدوین‌گر ادامه داشت تا اینکه پس از گذراندن دو دوره فیلمسازی و تدوین در اروپا، وارد پروسه ساخت فیلم شد. در جریان پیشنهاد ساخت فیلم مستندی درباره بیمارستان‌های مشهد و وضعیت جذامی‌های این شهر به استودیو برای انجام اقدامات اولیه و تحقیق به تبریز رفت و چند ماه بعد کارگردانی مستند را بر عهده گرفت. فروغ به همراه گروه فیلمسازی در جذام‌خانه تبریز مستقر شد و در نهایت ۱۲ روز بعد فیلم «این خانه سیاه است» براساس طرح و دکوپاژهای خود فروغ ساخته شد. نسخه‌ای از این فیلم توسط ابراهیم گلستان به جشنواره کن ارسال شد و در بخش مسابقه این جشنواره پذیرفته شد اما به علت انصراف گلستان از داوری باز ماند اما یک سال بعد از جشنواره او بره‌اوزن آلمان جایزه بهترین فیلم مستند را دریافت کرد. فروغ فرخزاد در ادامه دیگر فرصت ساخت فیلم نیافت و پس از حادثه تلخ تصادف در ۲۴ بهمن ۱۳۴۵ از دنیا رفت اما فیلم «این خانه سیاه است» در زمستان ۲۰۲۲ از سوی مجله سینمایی مشهور سایید اند ساوند در میان ۲۵۰ فیلم مهم تاریخ سینما رتبه ۱۰۱ را به دست آورد.

تقویم

آزادی شهروندانمان را عملی ساخته‌ایم

سخنان ۵۰ سال پیش حافظ اسد

حافظ اسد، رئیس‌جمهور وقت سوریه چند سال پس از کودتا در سوریه تصور می‌کرد، شهروندان این کشور را به آزادی رسانده است و همان زمان درصدد

جلب رضایت شاه کمک به او در جنگ با اسرائیل بود. بنابراین دی ماه سال ۱۳۵۴ به ایران سفر کرد. او پیش از این سفر در گفت‌وگو با خبرنگار اطلاعات به جزئیات برخی مسائل از جمله روابط سوریه و سایر کشورهای عرب و مناسبات سوریه با ایران پرداخته بود. خبرآنلاین با گذشت حدود ۵ دهه از آن زمان، گفت‌وگو را منتشر کرده است که خلاصه‌ای از آن را در ادامه می‌خوانید. حافظ اسد معتقد بود که با حضورش در رأس سوریه، شهروندان سوریه آزادی خود را به دست آورده‌اند: «در ۱۹۷۰ ما بی بریم که اینجا در سوریه ما در یک وضع و موقع غیرعادی قرار گرفته‌ایم و این موقعیت با شرایط جدید جهان عرب به خصوص و در جهان به طور کلی هماهنگ نیست. همچنین بی بریم که موقعیت ما مطابق و هماهنگ آرزمان‌های مردم سوریه و نیز شرایط و اوضاع جهانی نیست. پس از وقوف به این حقیقت ما تلاش‌هایی را آغاز کردیم تا با این وضع غیرعادی در مسائل سوریه مقابله کرده و اوضاع را سروسامان بخشیم. بی بریم که ضروری است ما راهی را برگزینیم که به ناسامانی‌ها پایان بخشد تا ما بتوانیم به تجدید سازمان از زمینه‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی باید انجام می‌گرفت. احساس ما در سوریه این بود که در وهله اول باید آزادی بیشتری برای شهروندان خود به وجود آوریم و در عین حال تشخیص می‌دادیم که بدون آزادی کامل یک واژه ناخوانا [آزادی‌های فردی هرگز نمی‌توانند به معنی واقعی حاصل شوند اما ما آنجا که قدرت داشته‌ایم، آزادی شهروندان خود را عملی کرده‌ایم و امیدواریم که به هدف آزادی کامل هرچه زودتر دست یابیم». او درباره انجام اصلاحات در سوریه و تضمین آزادی‌های فردی و تامین آزادی کامل کشور گفته بود که پیوسته از توسل به شعارهای توخالی احتراز جست و تلاش کرده به جای حرف زدن بیشتر عمل کند. حافظ اسد در بخش دیگری از این گفت‌وگو به روابط سوریه با سایر کشورهای جهان از جمله ایران همچنین مسائل مرتبط با آمریکا اشاره کرده بود: «کوشیدیم که مناسبات را نخست با کشورهای عربی به حال عادی درآوریم. پس از توفیق در این امر همین سیاست را در مورد بسیاری از کشورهای جهان از جمله ایران نیز به کار بستیم. اگر قرار باشد، رهبری آمریکا حقانیت ما را در هدفی که به خاطر آن از سال ۱۹۴۸ بیکار کرده‌ایم، بپذیرد آن وقت آنها بی خواهند برد که ما شکست‌پذیر نیستیم و با درک این واقعیت خواهند توانست، تلاش‌های خود را معطوف به یافتن یک راه‌حل صلح‌آمیز و عادلانه برای بحران خاورمیانه بکنند». ماجرای اسرائیل، لبنان و فلسطین بخش دیگری از سخنان او بود: «آنچه موجب افزایش تشنج و بحران لبنان شده و اوضاع را پیچیده‌تر کرده آن است که اسرائیل در مورد قرارداد سینا کاملاً ارزیابی‌ها و نتیجه‌گیری‌های نادرست به عمل آورد. آمریکایی‌ها نیز به نوبه خود همین نتیجه‌گیری‌های غلط را داشتند و این وضع را بدتر کرد. به تنهایی ضربه و ناراضی‌هایی که از این نتیجه‌گیری‌ها به عمل آمد یک عامل مهم در رویدادهای لبنان به شمار می‌رود. در مورد فلسطینیان آنها از سرزمین خود رانده شده‌اند و اسرائیل هنوز سرزمین‌های اشغالی را رها نکرده است و به این دلیل است که ما ظرفیت جنگی خود را افزایش می‌دهیم اما در این زمینه نیز ما نباید شتاب به خرج دهیم چون مسلماً زمان به سود ما پیش می‌رود».